

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES

Pla Local de la Infància i l'Adolescència

**Esplugues de Llobregat
2011-2014**

amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Benestar Social

Diputació de Barcelona
Àrea de Benestar Social
Passeig Vall d'Hebron, 171
Edifici Serradell
08035 Barcelona
www.diba.cat/servsocials

Direcció tècnica

Diputació de Barcelona
Àrea de Benestar Social
Oficina de Suport Tècnic als Serveis Socials

Consultoria tècnica

PROGRESS
Projectes i gestió de serveis socials, SL

Desembre 2010

Índex

1	Presentació	4
2	Introducció	5
3	Objectius	7
4	Abast del Pla	7
5	Marc legal	8
6	Diagnòstic introducció	9
7	El marc demogràfic	9
8	L'opinió dels infants	13
9	L'opinió dels agents socials	33
10	L'opinió dels tècnics municipals	38
11	Certificació Ciutats Amigues de la Infància d'UNICEF	39
12	El Pla d'acció	45
13	Seguiment i avaluació del Pla	51

1. Presentació

L'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat, amb el suport tècnic de l'Àrea de Benestar Social de Diputació de Barcelona, ha promogut la realització del Pla Local de la Infància i l'Adolescència al municipi.

Per l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat, les persones són d'una importància cabdal. El Pla d'Actuació Municipal 2008-2011 és l'instrument on es subratlla la importància de donar resposta a les noves inquietuds de la ciutadania i incrementar el seu benestar social. Un dels col·lectius més importants el conformen els infants i els adolescents del municipi. Per aquest motiu, el Pla Local de la Infància i l'Adolescència es configura com un document d'anàlisi i d'acció que respon coherentment a les directrius compromeses a l'actual PAM.

Amb l'aprovació el passat mes de maig, al Parlament de Catalunya, de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència, s'ha pogut normativitzar, de forma ordenada, tota la reglamentació dispersa fins ara existent a Catalunya en matèria de drets dels nostres infants i adolescents.

Aquesta recent novetat legislativa, coincideix amb la ferma voluntat de l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat de caminar cap a la plena visibilització social dels infants i adolescents, com a subjectes de ple dret dins la societat.

L'interès superior de l'infant i adolescent és el principi integral i transversal en tots els àmbits del seu desenvolupament vital. És per aquest motiu que les polítiques públiques han de focalitzar-se en l'assoliment d'aquest objectiu.

Convençuts de la importància que la planificació en l'àmbit de la infància i l'adolescència per aquests col·lectius mateixos, per al conjunt de la ciutadania i pel propi futur del nostre municipi, l'Ajuntament d'Esplugues ha cregut en l'absoluta pertinença d'elaborar aquest Pla Local de la Infància i l'Adolescència que a continuació es presenta.

Pilar Díaz Romero
Alcaldeessa d'Esplugues de Llobregat

2. Introducció

Amb l'aprovació de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de Serveis Socials, es va poder fixar l'ordenament bàsic pel que fa a la planificació dels Serveis Socials a Catalunya. Del contingut del seu articulat es desprenia la necessitat de generar Plans Sectorials. Com a conseqüència d'aquestes directrius, i desplegant en l'àmbit de la Infància i l'Adolescència el Pla Estratègic de Serveis Socials, es decideix elaborar el Pla Director per a la Infància i l'Adolescència de la Generalitat de Catalunya.

L'Ajuntament d'Esplugues ha desenvolupat el seu propi Pla Local de la Infància i l'Adolescència responnent a la missió que descriu el Pla Director en la seva presentació: *“L'atenció, la protecció i la promoció del benestar personal, material i social de la infància i l'adolescència per a l'assoliment del seu desenvolupament integral, amb especial atenció i prevenció dels qui es troben en situacions de risc o desemparament, així com la promoció dels seus drets a fi de garantir la seva participació en rol de ciutadania activa.”*

Tanmateix, la recent aprovació de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència, a més d'unificar en un sol instrument jurídic la legislació referent a la Infància i l'Adolescència, també permetrà d'actualitzar i modificar la regulació fins ara vigent en relació a les noves demandes i circumstàncies socials.

La nova Llei 14/2010 té un abast general per a tota la població infantil i adolescent, la seva proactivitat vol garantir un increment en el benestar dels infants i joves sense que necessàriament aquest es trobin en situacions de risc o desemparament.

Tanmateix, la protecció dels infants i adolescents és també un eix prioritari de la Llei, que cerca el reconeixement i potenciació de factors de protecció reals i mesurables.

La percepció de la realitat com a fenomen complex i sistèmic, situa a les famílies com una institució elemental en la vida de l'infant. És, per aquest motiu, que la Llei reconeix la importància de les famílies, enteses com un espai on els infants i els adolescents poden desenvolupar-se de manera adequada. Tot deixant entreveure que el futur de determinades polítiques d'infància haurien d'anar lligades a les de protecció de la família.

Des d'una perspectiva més tècnica, la Llei introdueix diferenciacions clares entre conceptes com situacions de risc i situacions de desemparament; l'acolliment familiar permanent i l'acolliment professional; o el risc personal i el risc social.

D'aquestes distincions terminològiques, caldria posar en relleu la referent a les tipologies de situacions. Com és conegut, a dia d'avui, quan un infant es troba en una situació en què necessita la intervenció dels equips professionals d'atenció a la infància i l'adolescència, la Generalitat desempara prèviament aquell menor i n'assumeix la tutela per poder actuar. En alguns casos, si és possible, el menor es quedarà amb la seva pròpia família, rebent un suport assistencial i/o econòmic del Departament. Aquest escenari és el que anomenem "atenció en família pròpia, que en els propers mesos seran retornades als pares i/o mares dels menors. Aquest canvi és degut a la següent distinció que introdueix el nou marc normatiu:

Situació de risc: l'infant es veu limitat o perjudicat a nivell personal, però no és necessària la separació del seu nucli familiar. En aquests casos, no s'assumirà la tutela del menor.

Desempament: l'infant es troba en una situació en què li falten elements bàsics per al seu desenvolupament personal i cal aplicar una mesura que impliqui la separació del seu nucli familiar.

Pel que fa als canvis de règim jurídic, podem emfatitzar les novetats en quant a la introducció de la mediació i coordinació per als delictes de menors de 14 anys. Tanmateix, es constitueix un nou règim en l'acolliment preadoptiu que cerca retallar el període de temps entre la constitució de l'acolliment preadoptiu fins que es constitueixi l'adopció. Avui en dia, aquest procés es pot allargar tres o quatre anys, mentre que amb les modificacions introduïdes com a màxim pot transcorre un any i mig.

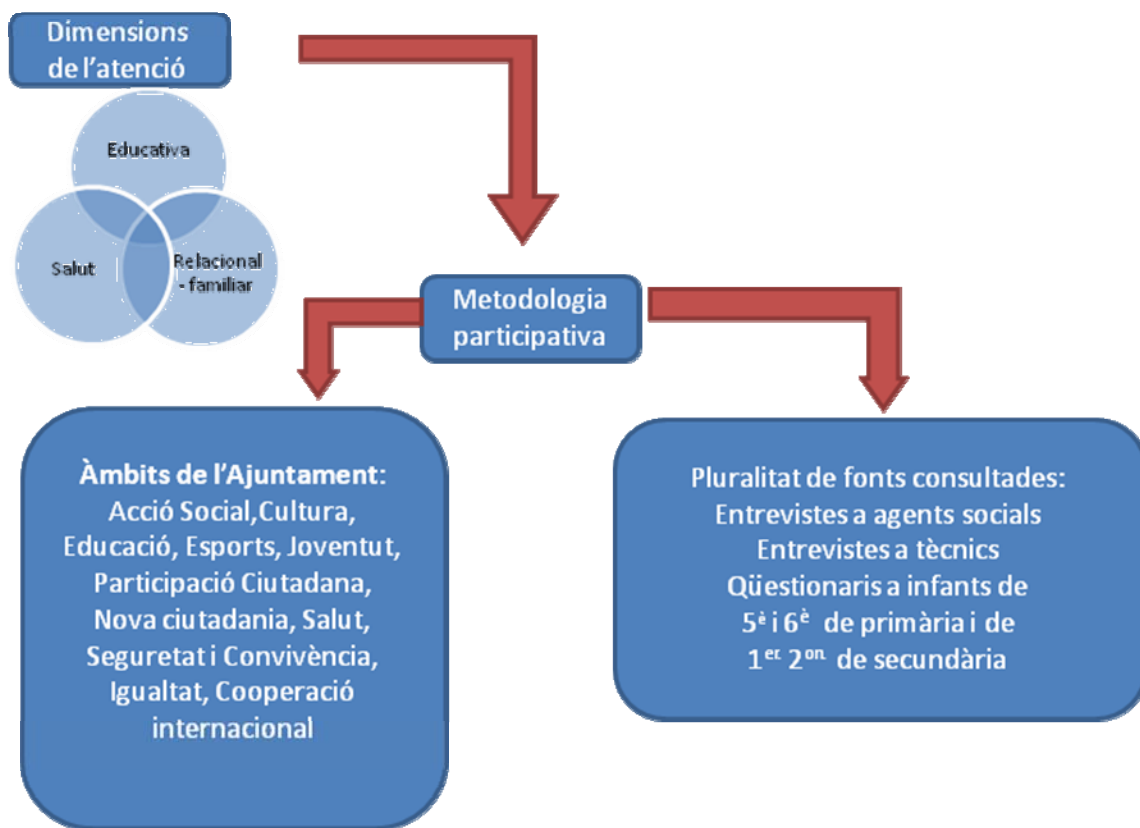
En allò referent a la creació d'òrgans i figures de referència, la nova Llei preveu, en primer lloc, l'impuls de Consells de Participació d'Infància en l'àmbit de l'administració local, amb l'objectiu de donar veu als infants en la configuració del municipi on aquests viuen. Per aquelles qüestions que presentin un interès supramunicipal o nacional, la Llei preveu la creació del Consell Nacional d'Infància. En segon lloc per tal d'aplicar, i coordinar territorialment, les polítiques d'infància es crearan Taules Territorials d'Infància per tot el país. Paral·lelament, es crearà el Centre d'Investigació i Recerca sobre el Maltractament Infantil, el qual potenciarà la recerca sobre el maltractament infantil. Per últim cal remarcar la Creació del/la procurador/a de la infància, figura que desenvoluparà funcions com ara l'atendre les sol·licituds i queixes del menors tutelats, elevar propostes sobre l'àmbit d'infància i adolescència al departament competent, o inspeccionar els recursos d'atenció a la infància.

3. Objectius

El Pla Local de la Infància i l'Adolescència de l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat contempla, de forma general, tres objectius principals:

1. Desenvolupar un sistema transversal i sostenible per la planificació, l'ordenació i l'avaluació, de les actuacions i els serveis adreçats a la infància i adolescència d'Esplugues de Llobregat.
2. Fixar i actualitzar els principis i normatives d'infància i adolescència dins la planificació institucional, orientant-los al compliment dels drets dels infants.
3. Visibilitzar la infància i l'adolescència com a ciutadans amb drets i deures del nostre municipi.

4. Abast del pla

5. Marc legal

La Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de Serveis Socials, estableix en el seu capítol II, l'ordenació de la planificació dels Serveis Socials a Catalunya. En el seu desenvolupament, es fixaren que, pel seu correcte desenvolupament, era necessari la creació de Plans Sectorials en atenció a les situacions de necessitat d'atenció social. Amb plena coherència amb aquests preceptes, i desplegant els articles 17, 166.3 i 166.4 de l'Estatut de Catalunya, on es reconeix el dret de totes les persones menors d'edat a rebre l'atenció necessària per al desenvolupament de la seva personalitat, així com l'atribució a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de protecció de menors, recentment, s'ha aprovat pel Parlament de Catalunya la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència.

Els principis rectors que deriven del la Llei 14/2010 són:

- L'interès superior de l'infant o l'adolescent ha d'ésser el principi inspirador i fonamentador de les actuacions públiques.
- Desenvolupament de les potencialitats personals
- Dret d'ésser escoltat
- Protecció contra els maltractaments
- No-discriminació
- Perspectiva de gènere i de diversitat funcional
- Ciutadania activa
- Respecte i suport a les responsabilitats parentals
- Foment i suport a l'educació
- Foment i suport a les relacions intergeneracionals
- Prioritat pressupostària
- Avaluació
- Deures i responsabilitats
- Exercici dels drets propis pels infants i adolescents

En plena sintonia amb els principis de la nova Llei dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència, es situen alguns dels seus principis inspiradors, provinents de la Convenció dels Drets dels Infants, de 20 de novembre, de 1989, de Nacions Unides.

- Reconeixement de tots els drets per qualsevol infant en qualsevol lloc sense discriminació.
- Interès superior de la infància en aquelles accions que els concerneixen.
- Dret a la vida, al màxim desenvolupament i supervivència.
- Respecte administratiu i jurídic del dret de la Infància a ser escoltada.

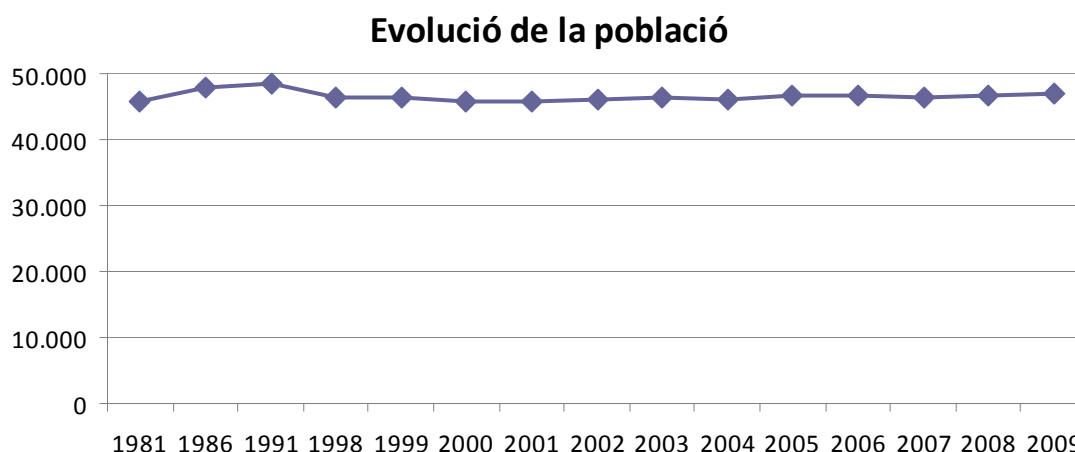
6. Diagnòstic: introducció

El diagnòstic sobre la situació de la infància incorpora diversos esforços d'investigació i de manera especial:

- L'anàlisi del **marc demogràfic** en base a les dades de l'Idescat
- **L'opinió dels infants** a partir de 265 qüestionaris autoadministrats a les escoles entre l'alumnat de 5è i 6è de primària i de 1r i 2n de secundària.
- Les 42 **entrevistes** a tècnics i agents socials del municipi.
- Les 9 **entrevistes** als tècnics municipals

7. Anàlisi del marc demogràfic

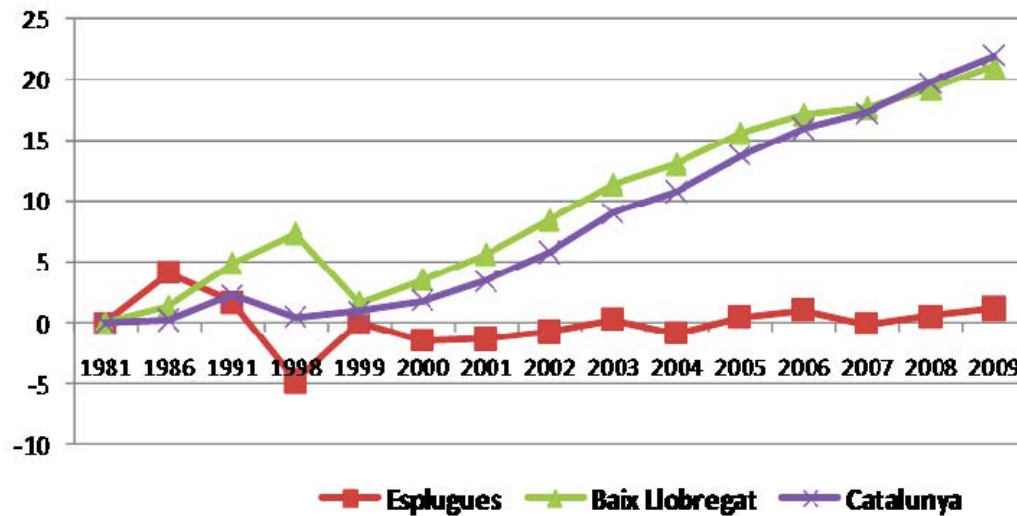
Esplugues de Llobregat comptava amb una població de 46.862 hab (2009), que molt similar a la de 1998, de 46.304 hab.

Font: Institut d'Estadística de Catalunya: padró municipal d'habitant: xifres oficials. Recomptes.
Sèrie temporal. I Centre d'Estudis Demogràfics: **Evolució de la població de fet**

El ritme de creixement de la població ha estat positiu entre el 1981 i 2009, i sempre relativament inferior del comarcal, exceptuant la dècada de 1991 a 2001, en que va patir un descens més acusat. Ha estat el darrer període, entre 2001 i 2008 que Esplugues ha tornat a créixer amb dades demogràfiques similars a les de 1981.

Increment poblacional en %

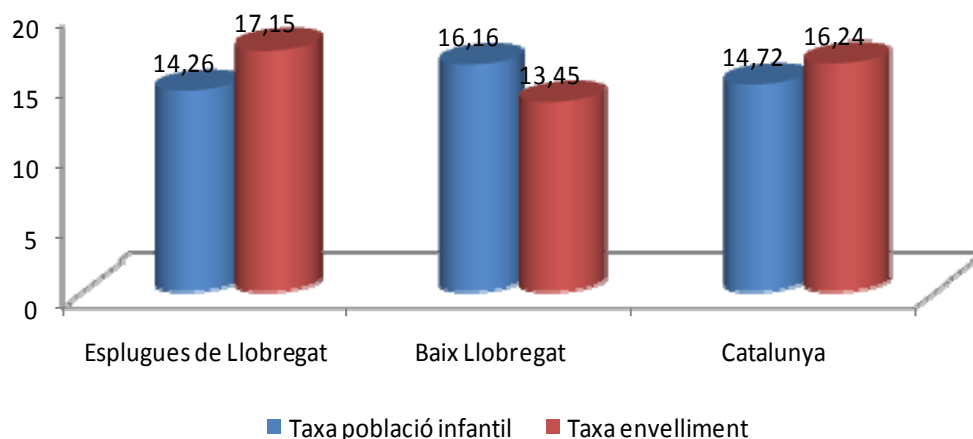

Font: Institut d'Estadística de Catalunya i Centre d'Estudis Demogràfics: Evolució de la població de fet

7.1. El marc demogràfic: evolució de la població

Pel que fa a l'estructura d'edats, presenta un percentatge de població infantil inferior a la del promig de la comarca però molt similar al del conjunt del país. L'estructura d'edats per l'any 2009 s'observa al gràfic següent.

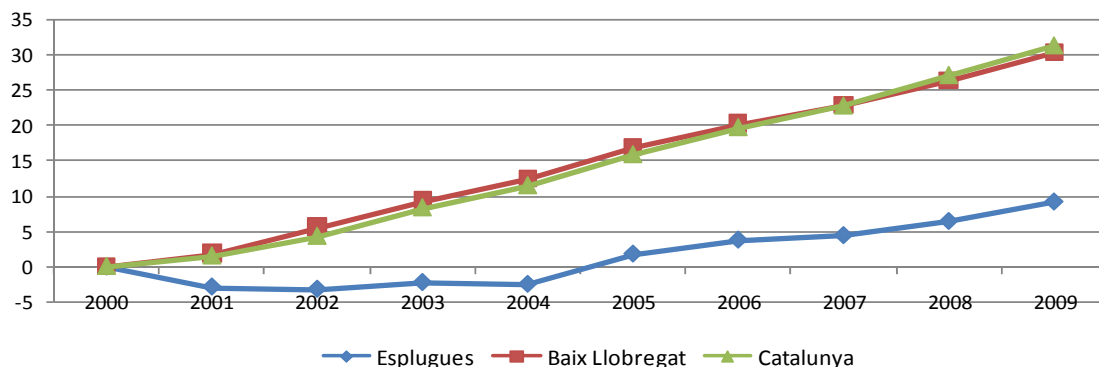
Estructura d'edats: 2009

Pel que fa a l'evolució de la població infantil, els darrers 10 anys s'observa que el creixement de la població infantil a Esplugues es comença a consolidar a partir del 2005. El creixement és significativament inferior al del conjunt de la comarca i del país ja que en el període 2000-2009 el nombre de població infantil creix a Esplugues a un ritme de l'1% anual mentre que a la comarca és del 3,4% i al conjunt de Catalunya del 3,5%. Actualment, la taxa de població

infantil a Esplugues és del 14,26% molt propera al 14,72% de Catalunya i inferior al 16,15% del promig del Baix Llobregat.

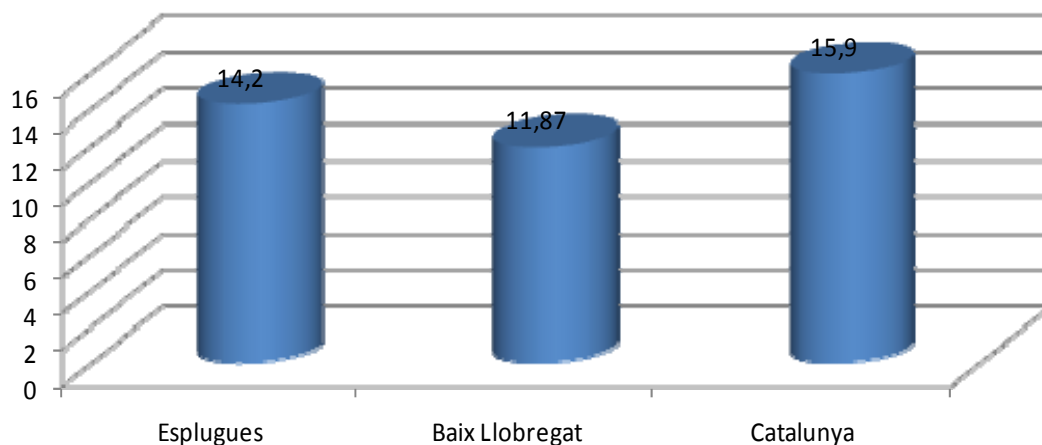
Evolució població < 15 anys

7.2. El marc demogràfic: evolució de la població estrangera

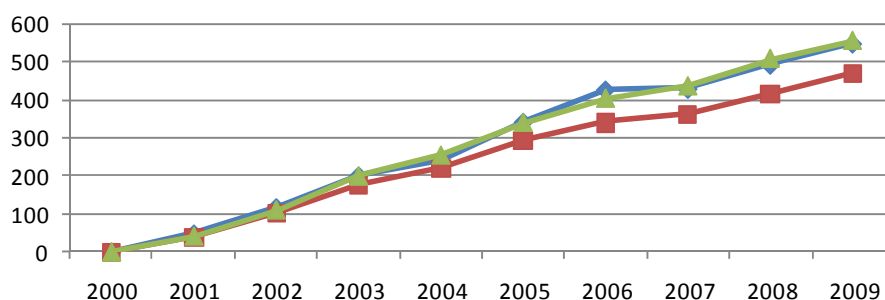
En relació a la presència de població estrangera Esplugues té un percentatge superior al del conjunt de la comarca però una mica inferior al del conjunt del país.

% Població estrangera. 2009

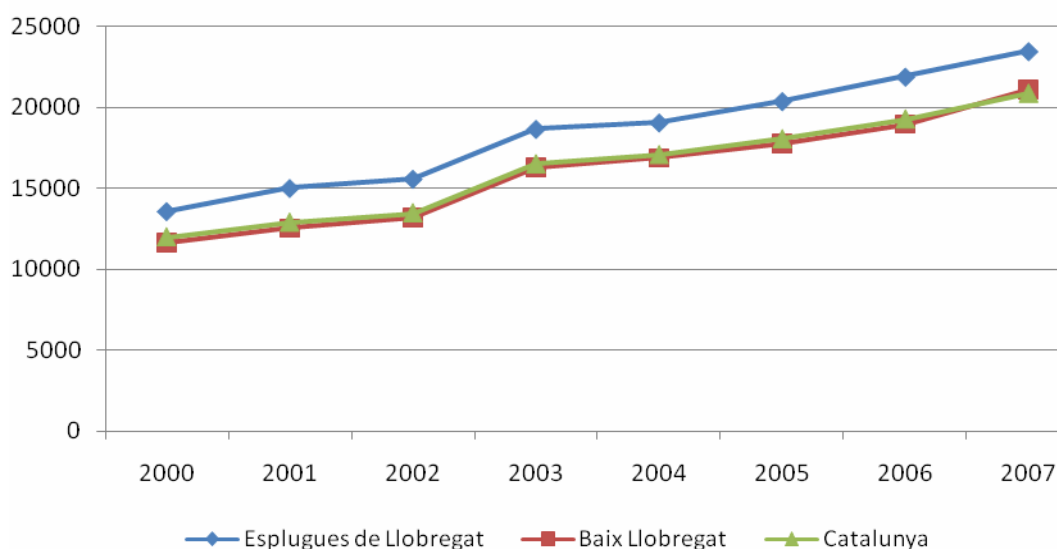
Pel que fa a l'evolució de la població estrangera, dir que ha augmentat considerablement en els darrers anys, com ha esdevingut a la resta de la regió metropolitana.. Actualment, el percentatge de població estrangera a Esplugues és del 14,2% que se situa a mig camí entre l'11,87% del Baix Llobregat i el 15,9% de Catalunya

Evolució % de la població estrangera

7.3. El marc demogràfic: l'evolució de la renda

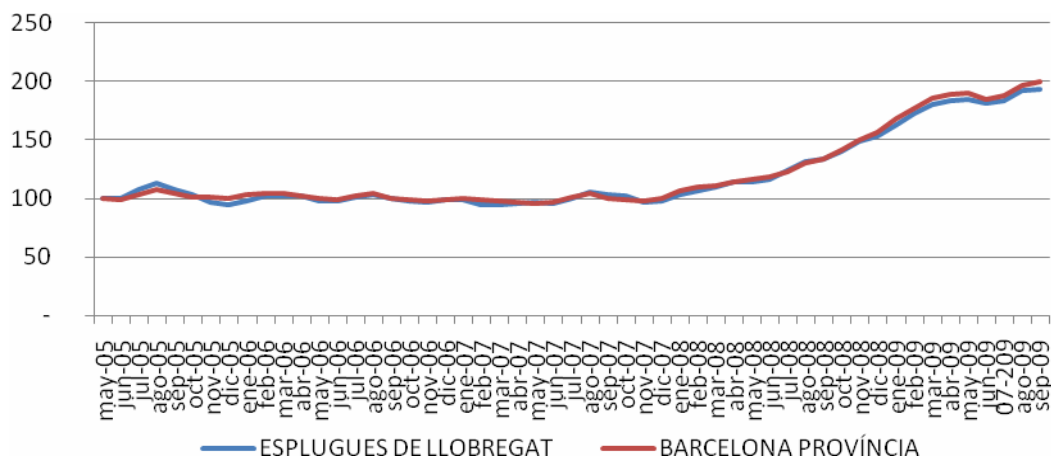
Evolució Base Imposable per Declarant. 2007

L'any 2007, la base imposable per declarant a Esplugues de Llobregat era superior a la resta de la comarca i del país. Els 23.460€ per declarant eren un 11,2% més elevats que la mitjana del Baix Llobregat i un 12,8% que els de la mitjana de Catalunya.

7.4. L'atur

En termes relatius, l'evolució de l'atur a Esplugues de Llobregat ha estat molt similar a la del conjunt de la província de Barcelona. Fins a finals del 2007 l'atur es manté pràcticament invariable però a principis del 2008 comença a créixer de manera constant i ininterrompuda, com a conseqüència de la situació de crisi econòmica.

En síntesi, cal retenir que l'evolució demogràfica d'Esplugues s'ha estancat entre 1981 i 2009, tot i que s'observa un lleuger increment de població els darrers anys . Tot i així, la població infantil, encara que en menor mesura que a la resta de la comarca i de Catalunya s'ha incrementat en nombres absoluts i se situa actualment en una taxa molt similar a la del conjunt del país.

Pel que fa a la presència de la població estrangera i del comportament de l'atur no s'observen diferències significatives amb el que succeeix al conjunt del de Catalunya i de l'entorn Metropolità..

8. L'opinió dels infants

El Pla d'Infància i Adolescència d'Esplugues (PIAE) vol incorporar de manera preferent l'opinió dels infants del municipi. Aquest informe recull les valoracions que els alumnes de 5è i 6è de primària i de 1r i de 2n de secundària fan en relació a aspectes fonamentals del PIAE.

8.1. Metodologia

La recollida d'informació s'ha fet en base a la distribució a les aules d'un qüestionari autoadministrat. L'alumnat, de manera individual i anònima i amb la presentació prèvia d'un educador extern al centre, han respost les preguntes que s'hi formulaven. Una vegada recollits els qüestionaris han estat processats i analitzats conjuntament. Les preguntes que s'han formulat veuen de diverses fonts i objectius. D'una banda, el qüestionari inclou les questions que l'UNICEF recomana per tal de saber la posició del municipi vers una eventual acreditació com a ciutat amiga de la infància. Les preguntes relatives a la participació estan on bona part extretes d'aquestes recomanacions. Un segon bloc de preguntes tenen a veure amb qüestions relacionades amb les necessitats d'atenció i de manera especial les relacionades amb la salut, l'educació i els aspectes relacionals. La identificació del territori i els aspectes relacionats amb la

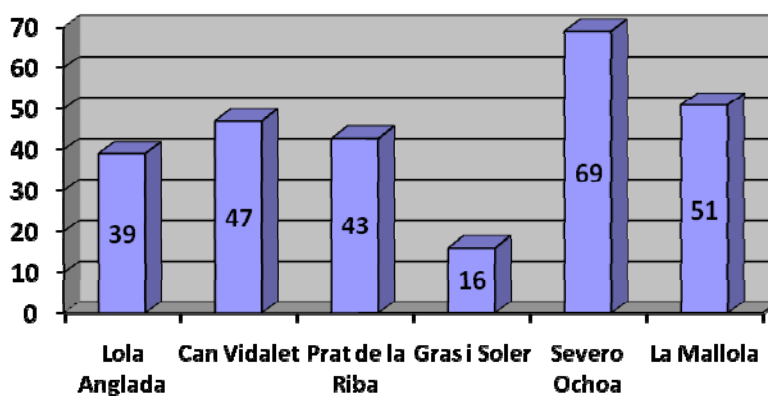
seguretat i el sentiment de pertinença amb l'entorn constitueixen el tercer grup. Finalment, s'aporten també dades referents a atributs i variables d'identificació social per valorar la presència de relacions entre les dimensions anteriorment mencionades i aspectes com l'edat, el sexe, el curs, etc.

Han participat en aquest estudi els 6 centres que s'indiquen a continuació, en els quals s'han recollit 265 qüestionaris, d'alumnat de 5è i 6è de primària i de 1er i 2n d'ESO.

El total de l'alumnat enquestat de 5è i 6è de primària, correspon al 26.70% del total dels alumnes de aquests cursos de les escoles públiques del municipi.

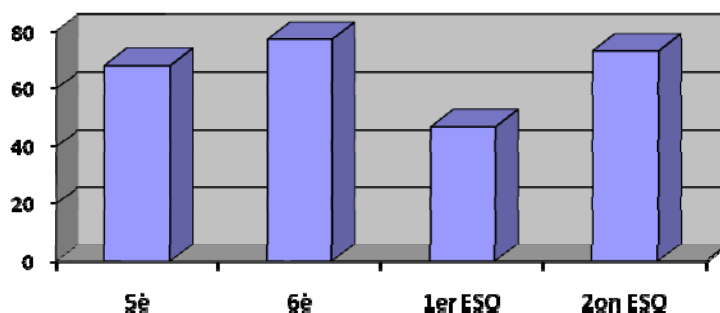
El total de l'alumnat enquestat de 1r i 2n de secundària, es correspon al 41.67% del total dels alumnes de aquests cursos dels Instituts públics del municipi.

Qüestionaris per centre

La distribució per cursos és la següent:

Qüestionaris per curs

Els criteris per la selecció dels centres escolars alhora de realitzar les enquestes als nens i nenes, han estat els següents:

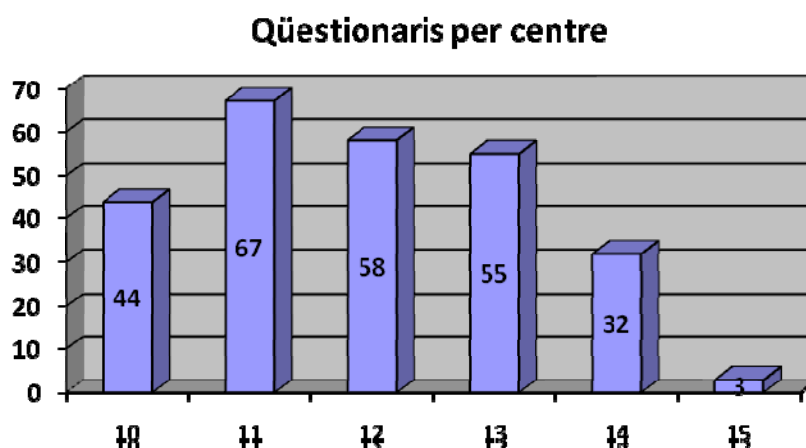
1. Centres públics, per tenir major nombre de alumnes que resideixen del municipi.
2. Per zones: Centre, La Plana-Can Clota i Can Vidalet.

3. Per centres a cada barri: un Institut, una escola de primària d'una línia i una altra de dues línies. Una concertada de dues línies.

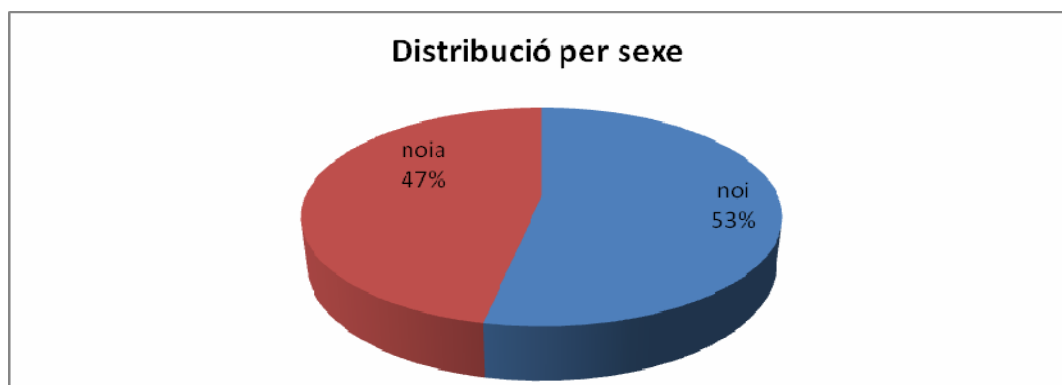
Un cop realitzada la tria, es va a proposar a les escoles i finalment van a accedir a participar les següents: Lola Anglada, Prat de la Riba, Gras Soler, Can Vidalet, Severo Ochoa i La Mallola.

8.2. Les dades d'identificació social

A continuació mostrem la distribució de gènere i edat dels entrevistats:

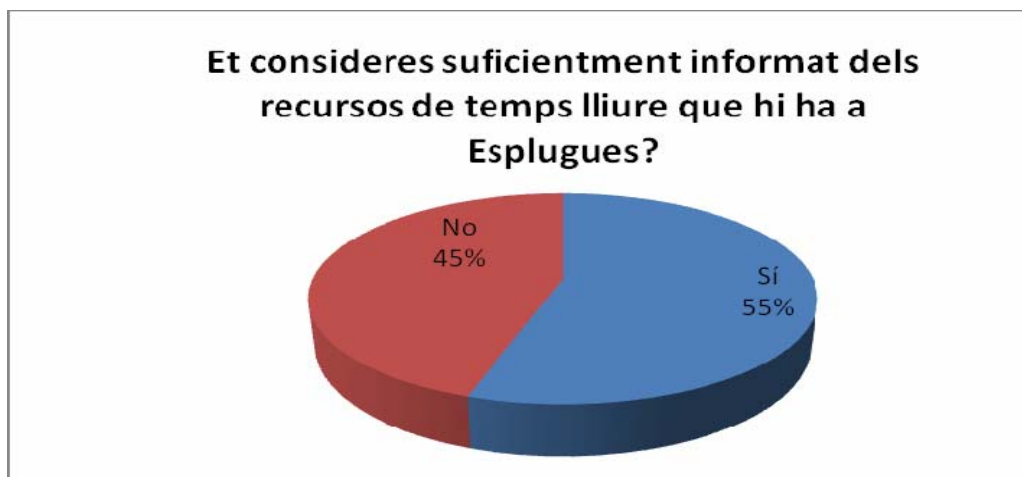

La mitjana d'edat dels alumnes entrevistats és de 11,9 anys.

8.3. El nivell d'informació sobre recursos de lleure

Aquest apartat té per objectiu mesurar si els infants es consideren suficientment satisfets de la informació que tenen sobre els recursos de temps lliure existents al municipi.

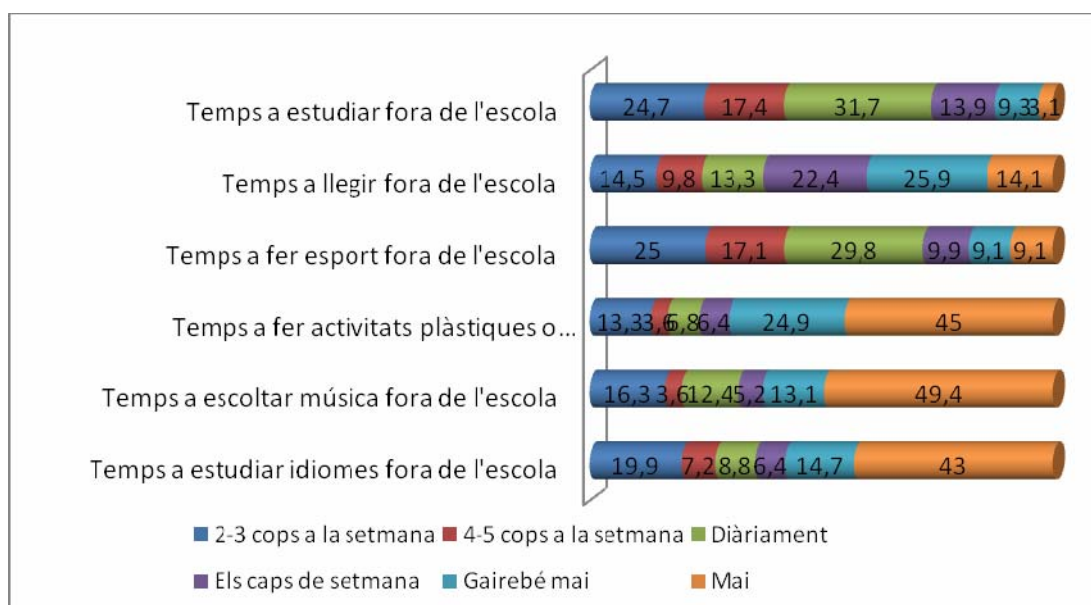

La distribució de les respostes és molt heterogènia. S'observa però curiosament com els alumnes més petits, els que estan a 5è de primària són els que es consideren més ben informats (74,4%) mentre que els més grans, els de 2n d'ESO són els que menys (56,3%).

Aquesta aparent paradoxa possiblement té a veure amb expectatives i exigències diferents. Això explicaria que els alumnes d'ESO trobin a faltar més informació que els alumnes de primària.

8.4. La distribució del temps

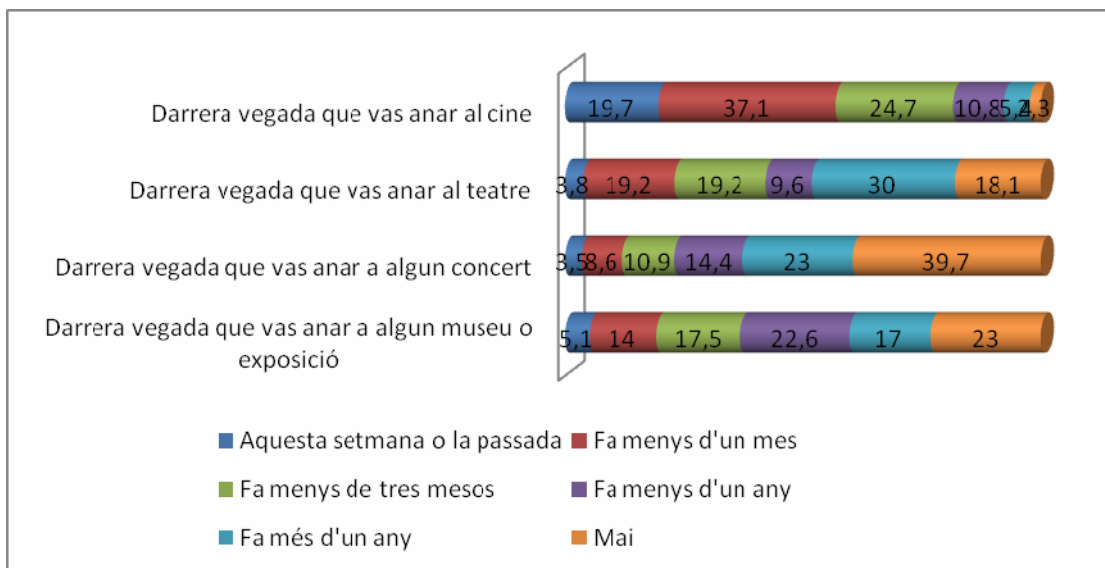
Veiem a continuació quina és la distribució que els infants fan del seu temps lliure, és a dir aquell que disposen fora de l'escola.

Pel conjunt dels infants les activitats més habituals són el fer esport, llegir i estudiar. S'observen diferències en funció de l'etapa escolar i totes van en el mateix sentit. Els alumnes d'ESO responen amb més freqüència que els de primària que no realitzen mai o gairebé mai les activitats que se'ls mencionen.

8.5. Els hàbits culturals

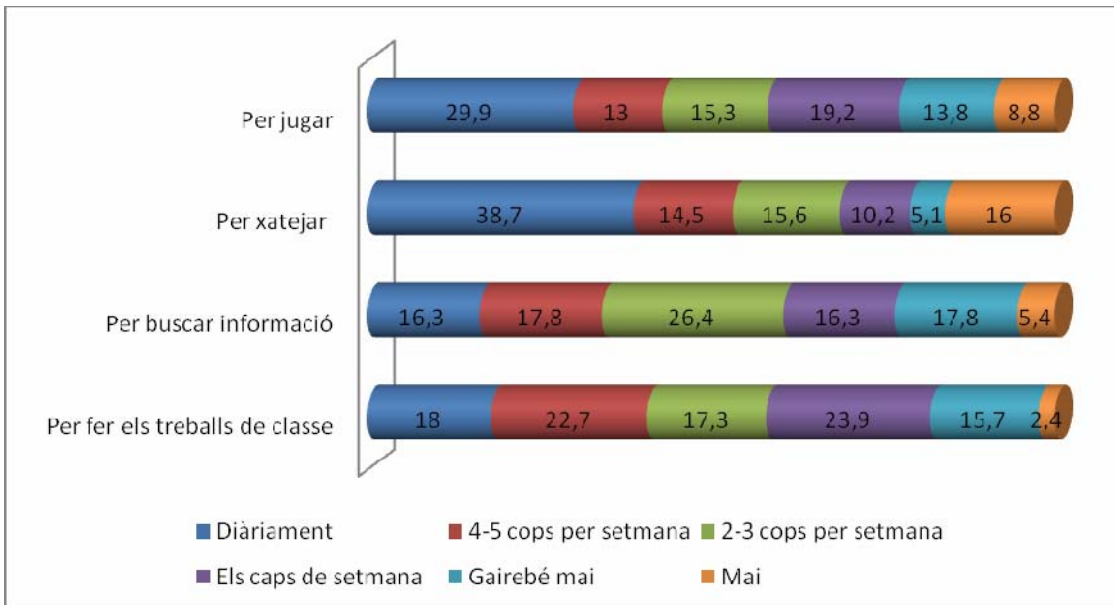
A continuació mostrem la freqüència en l'assistència a una sèrie d'activitats culturals:

Anar al cinema és l'activitat cultural més freqüent ja que pràcticament els alumnes hi ha anat com a mínim fa un any. Pel que fa a les diferències entre etapes escolars, els d'ESO van amb més freqüència a concerts i els de primària a museus o exposicions.

8.6. La utilització domèstica de l'ordinador

En aquest darrer apartat d'activitats relacionades amb el lleure hem preguntat a l'alumnat sobre l'ús de l'ordinador en l'àmbit domèstic. Els resultats indiquen un ús prou freqüent de l'ordinador ja que el nombre d'alumnes sense ordinador a casa és pràcticament insignificant. S'observa però un ús més lúdic entre els més joves i un més elevat de recerca d'informació entre els més grans.

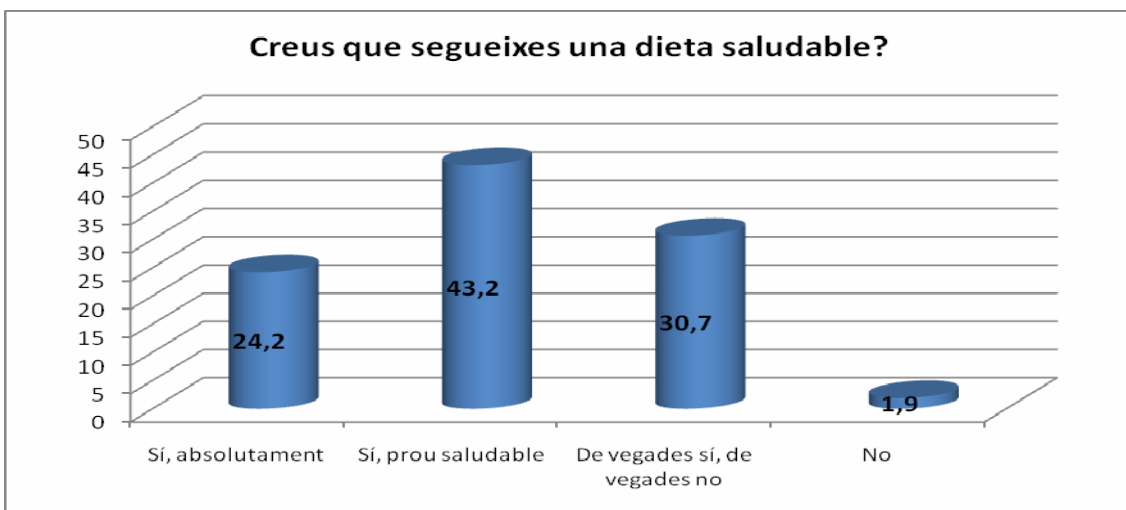

8.7. Els hàbits saludables

En aquest apartat es tracten tres temes: el seguiment d'una dieta saludable, la participació en activitats esportives i la informació referida al consum de tabac i alcohol. A més, en el cas dels alumnes d'ESO, es pregunta sobre la suficiència d'informació en qüestions relacionades amb les relacions sexuals. Finalment s'aborda la qüestió de les hores de descans.

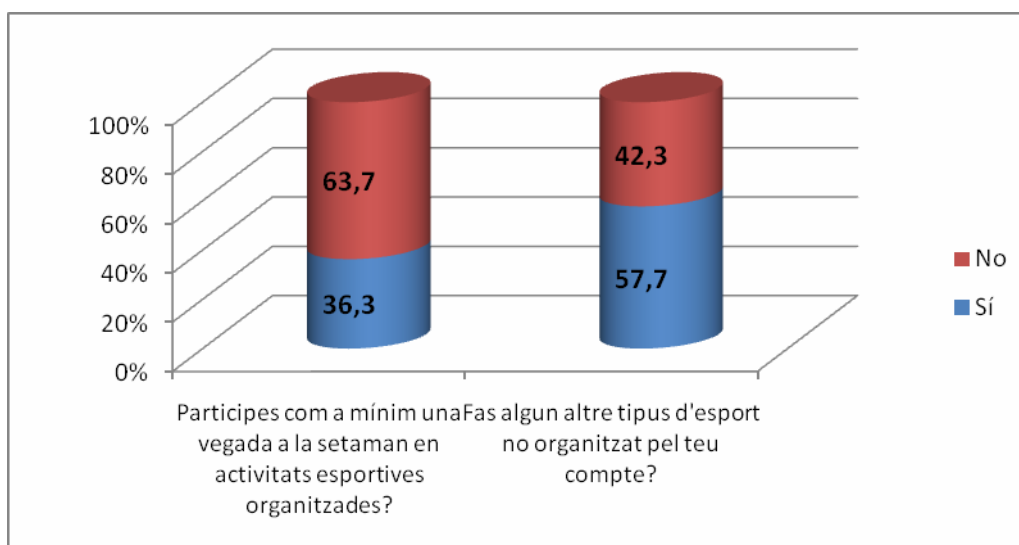
8.7.1. El seguiment d'una dieta saludable

Els alumnes estan raonablement convençuts que la dieta que segueixen és saludable: únicament un 1,9% creu que la seva dieta no és saludable. A més no s'observa cap tipus de diferència en funció de l'edat i el gènere.

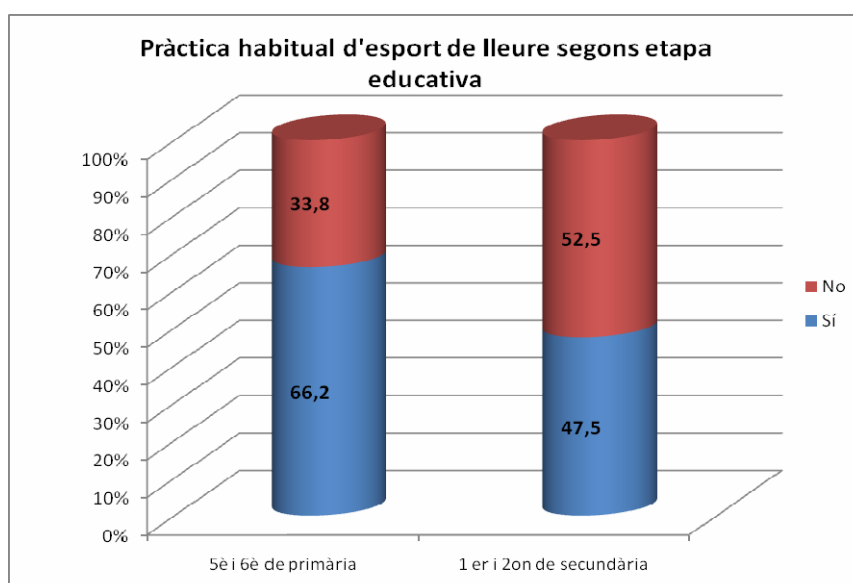

8.7.2. Participació en activitats esportives

A continuació observem la participació dels infants en activitats esportives ja siguin organitzades o en el marc de l'esport de lleure.

Més d'una tercera part participa setmanalment en activitats esportives organitzades però més de la meitat realitza habitualment esport pel seu compte. En aquest punt, sí que trobem diferències significatives en funció d'algunes variables analitzades anteriorment. Per exemple, segons les respostes obtingudes els nois fan més esport que les noies tant pel que fa a les activitats organitzades (41,8% dels nois per contra el 29,8% de les noies) com en les d'esport de lleure (63,2% dels nois i 51,2% de les noies). Tanmateix, la diferència més important té a veure amb el curs i en definitiva amb l'edat de manera que a mesura que s'incrementa l'edat la pràctica esportiva en qualsevol de les dues modalitats disminueix. Els resultats per etapes educatives en activitats esportives no organitzades és la següent:

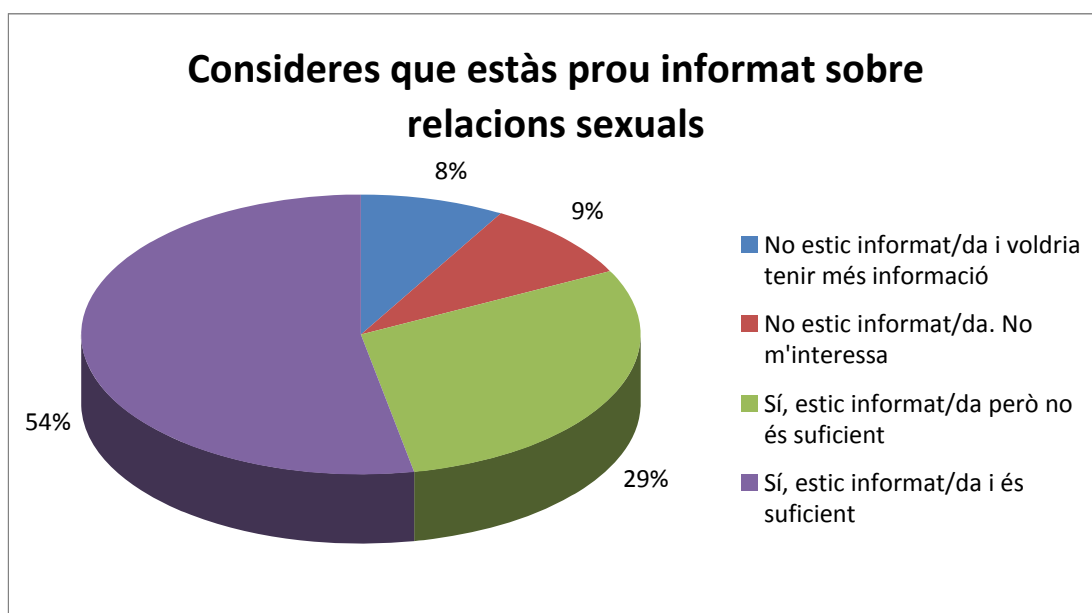
8.7.3. Informació sobre el consum d'alcohol i tabac

En aquesta qüestió existeix una gran variabilitat en la resposta ja que aproximadament sis de cada deu alumnes creuen que ja disposen de suficient informació mentre que la resta en voldrien tenir més. No s'observen relacions entre aquesta variable i les anteriorment analitzades.

8.7.4. Informació sobre relacions sexuals

Circumscrit únicament a l'àmbit de l'educació secundària, es preguntava als alumnes quin nivell d'informació disposaven i volien disposar sobre les qüestions relacionades amb les relacions sexuals.

La varietat de respostes informa sobre dos aspectes: 8 de cada 10 alumnes es consideren informats sobre aquestes qüestions i 4 de cada 10 voldrien tenir més informació.

S'observa una diferència en funció dels cursos ja que entre els alumnes de segon els que creuen estar informats supera el 90% mentre que entre els de primer el percentatge arriba només al 68%.

També s'observa alguna diferència en raó del sexe ja que entre les noies les que voldrien més informació formen un 43% mentre que entre els nois el percentatge dels que voldrien més informació és del 33%.

8.7.5. El descans

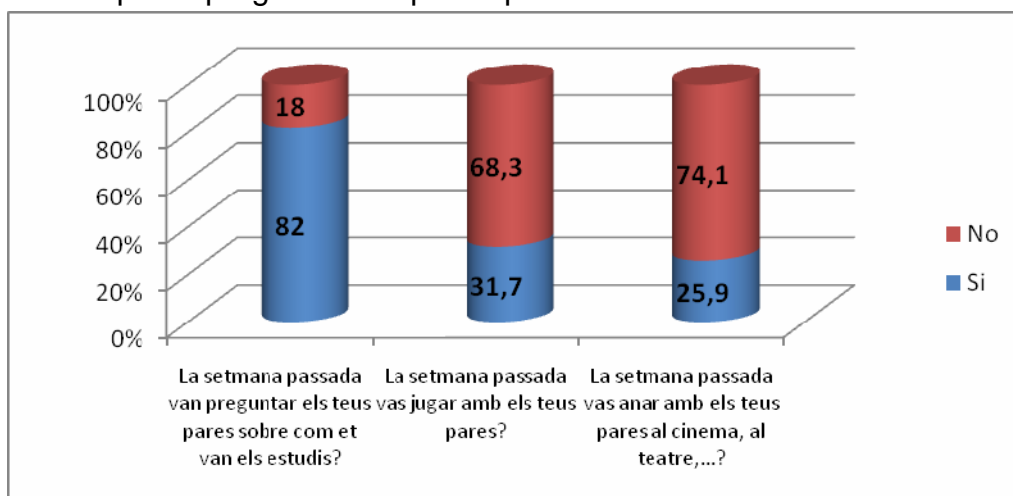
L'hora mitjana en que es lleven els infants durant la setmana és a les 7:26. S'observa una diferència en funció de l'etapa escolar ja que l'hora de llevar-se mitjana entre els de primària és de 7:37 mentre que pels de secundària és a les 7:13

Pel que fa a l'hora de dormir, l'hora mitjana són les 22:30 tot i que s'observa que el divendres es va a dormir més tard. També s'observa que els alumnes de primària van a dormir més d'hora (22:24) que els d'ESO (22:39)

Això dona de mitjana prop de les 9 hores de descans diàries (8:56)

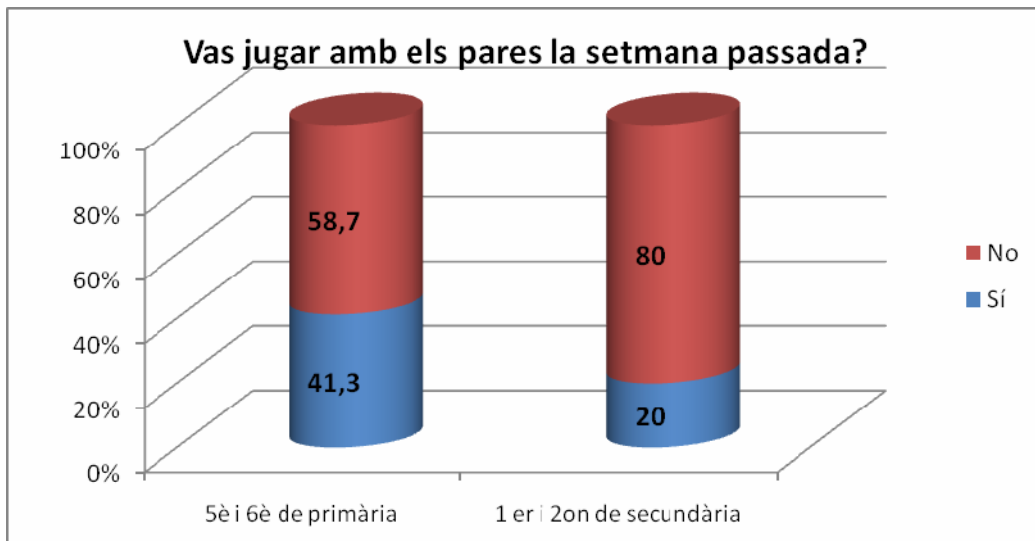
8.8. Espais amb la família

En el marc de les entrevistes a recursos i agents socials es destacà la rellevància del temps que els infants passaven amb els seus pares. D'això tracten les quatre preguntes d'aquest apartat.

Les respostes a aquestes qüestions presenten interessants diferències en funció de l'edat i de gènere.

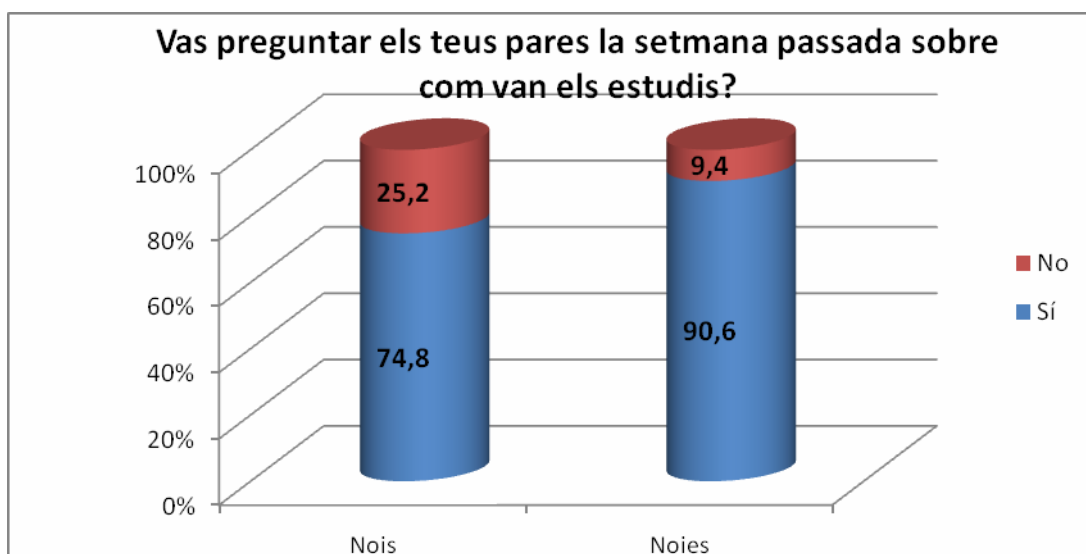
La primera diferència té a veure amb l'espai de joc. A mesura que augmenta l'edat la freqüència del joc amb els pares disminueix. Si ho mostrem en dades agrupades per etapes escolars obtenim:

Bàsicament, aquest qüestió està adreçada a apreciar si existeixen espais de trobada, i relació, entre pares i mares i els seus infants en el dia a dia. Notable és la xifra d'un 58,7 d'infants que han compartit amb els seu pare i/o mare un moment de joc en la darrera setmana. Els resultats indiquen com a secundària disminueix a la meitat el nombre de pares i mares que juguen amb els seus fills. Això, certament, té un sentit lògic si s'accepta que la freqüència del joc disminueix amb l'edat de l'infant.

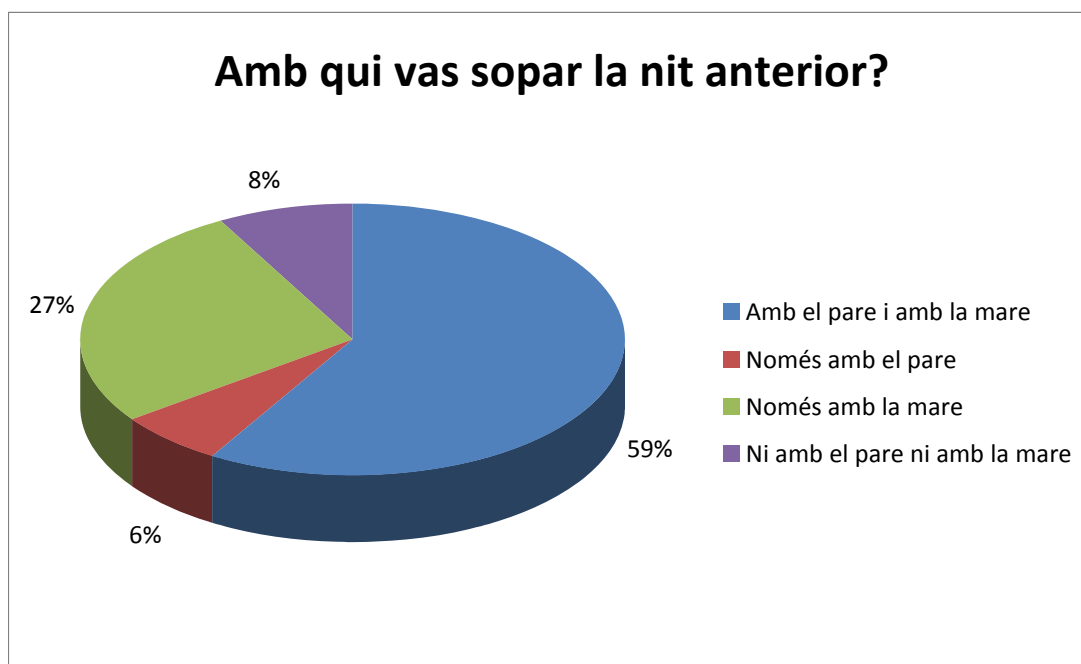
Més sorprenent és la relació del jugar amb els pares i mares segons el gènere. En efecte, un 39,1% dels nois van jugar amb els seus pares la setmana passada, en canvi, només ho van fer un 22,7% de les noies.

Però on els resultats són més sorprenents és en l'interès pels estudis:

Pràcticament totes les noies van ser preguntades sobre com els anaven els estudis. Per contra, només ho van ser tres de cada quatre nois.

Per acabar aquest apartat es preguntava als infants amb qui havien sopat el dia anterior.

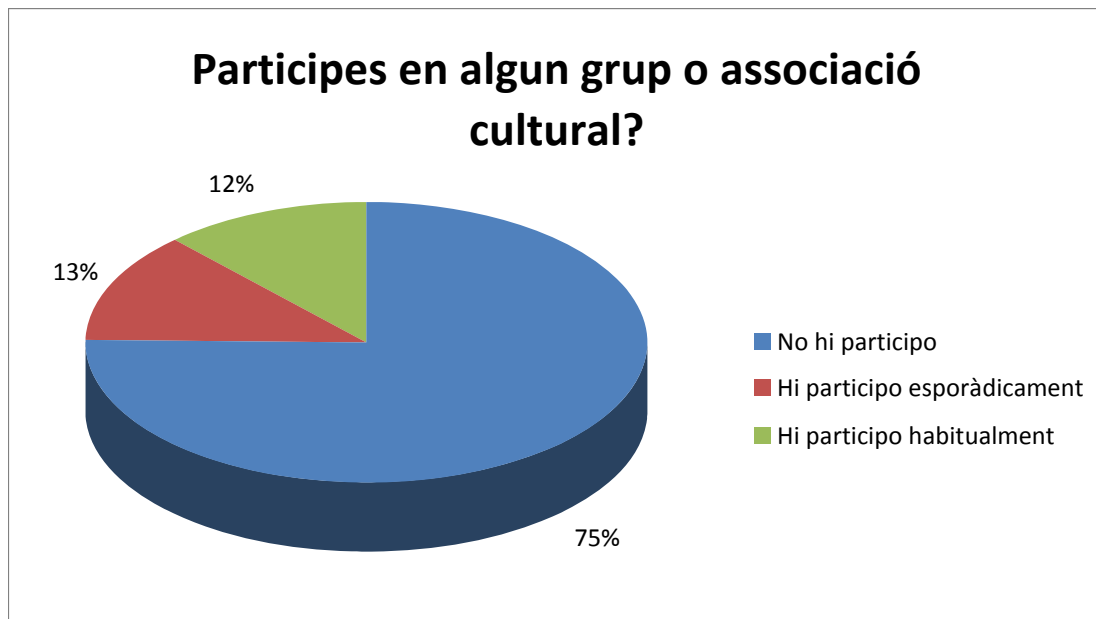
Els resultats indiquen que més de la meitat dels infants van sopar amb els seu pare i la seva mare. Van ser però significativament més nombrosos els que van sopar únicament amb la mare que els que van sopar únicament amb el pare o amb caps dels dos.

8.9. La participació

Aquest capítol se centra en analitzar la participació dels infants en el teixit associatiu i en el seu coneixement d'estructures de participació escolar.

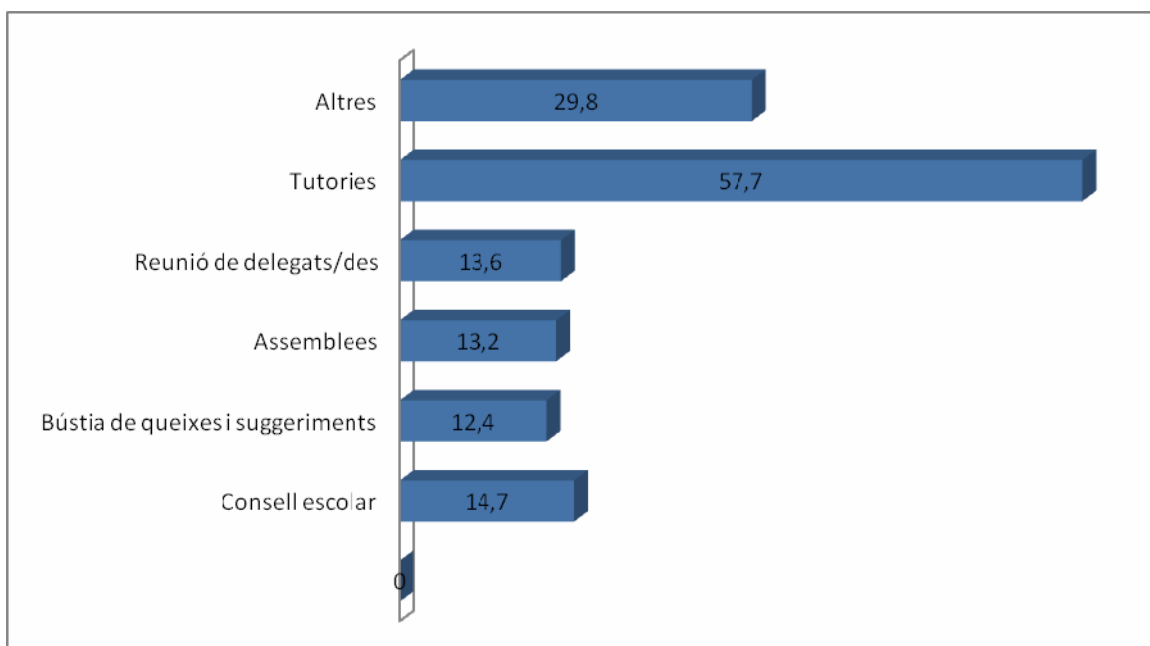
8.9.1. Participació en associacions i grups culturals

El 25% dels infants participen en algun grup o associació, el 13% esporàdicament, i el 12% ho fan de forma habitual. Destaca el fet que són precisament els alumnes de secundària els que menys participen en aquests tipus de grups.

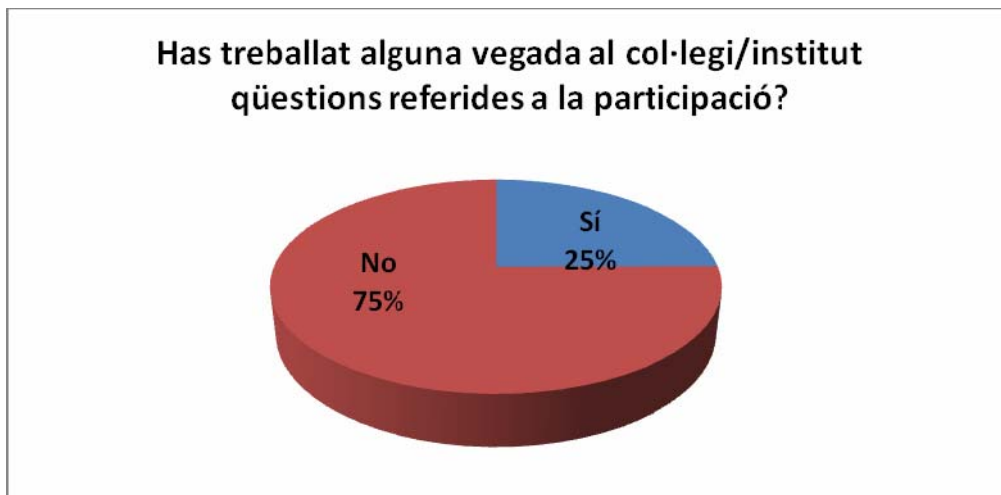
8.9.2. La participació als centres educatius

Es preguntava als infants quines formes de participació al centre utilitzaven. La resposta podia ser múltiple i els resultats són els següents:

Les tutories són amb diferència la forma de participació més habitual ja que la utilitzen més de la meitat de l'alumnat. La resta de formes són clarament minoritàries.

A la pregunta sobre si han treballat alguna vegada a l'escola les qüestions referides a la participació el resultat és clarament minoritari.

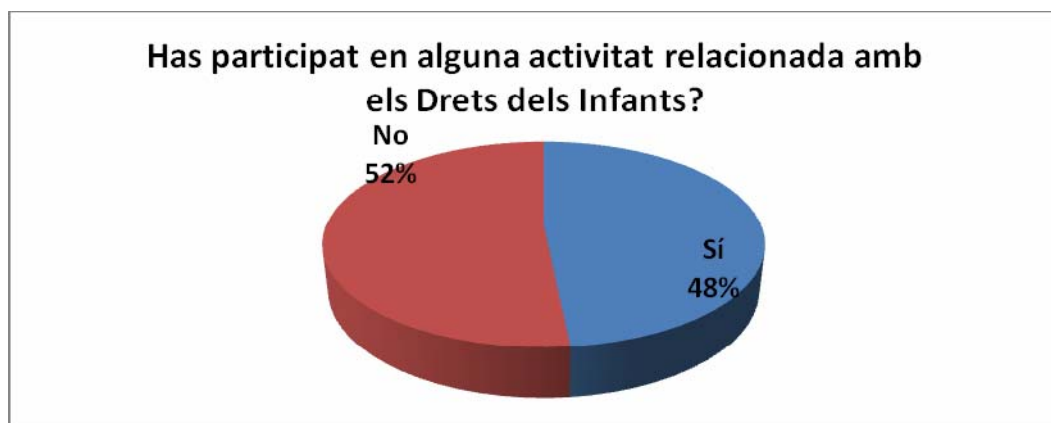

El resultat en aquest punt són un xic sorprenents perquè són precisament els alumnes de 2n d'ESO els que menys convençuts estan d'haver treballat temes de participació.

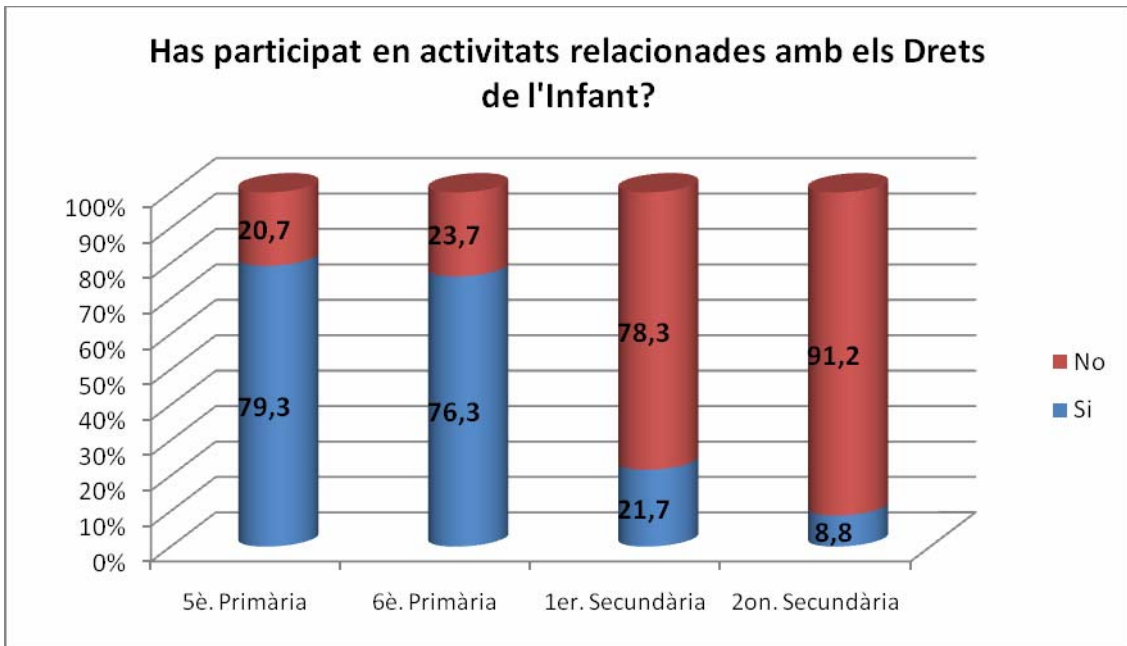
En qualsevol cas, pels tipus d'exemples que aporten per acreditar l'existència de la participació, queda clar que hi ha una mica de confusió en aquesta qüestió. (Veure annexos d'avanç de freqüències)

Efectivament, els i les alumnes de primària esmenten, sense suggerir-los cap resposta, el Consell dels Infants en canvi a l'ESO els exemples que podrien considerar-se apropiats fan referència únicament a les tutories.

Tanmateix, quan se'ls pregunta sobre si han participat en alguna activitat relacionada amb els drets dels infants les respostes afirmatives són clarament més elevades.

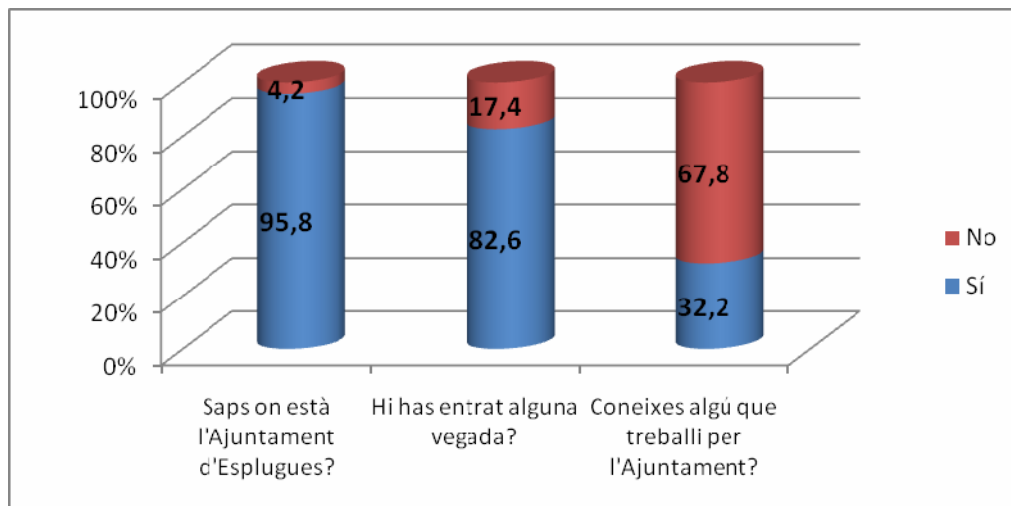
En aquest punt resulta absolutament imprescindible diferenciar els resultats en funció del curs ja que són clarament diferents.

Les activitats més esmentades pels alumnes de primària són els tallers de drets i deures, la classe de ciutadania i el Consell dels Infants.

8.10. El coneixement de l'Ajuntament

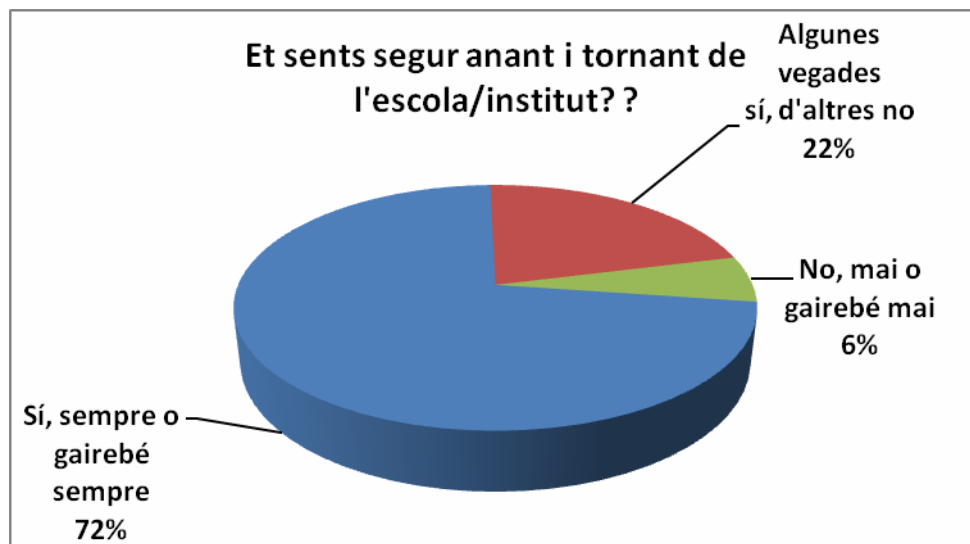
Per tal de valorar el coneixement que els infants tenen de l'Ajuntament i seguint les propostes que UNICEF formula en la seva guia es van realitzar tres preguntes:

Pràcticament tots els alumnes saben on està l'Ajuntament i vuit de cada deu hi ha entrat en alguna ocasió. La persona més coneguda és l'Alcaldessa, seguida per la persona que fa de referent sobre el Consell dels Infants i familiars i veïns.

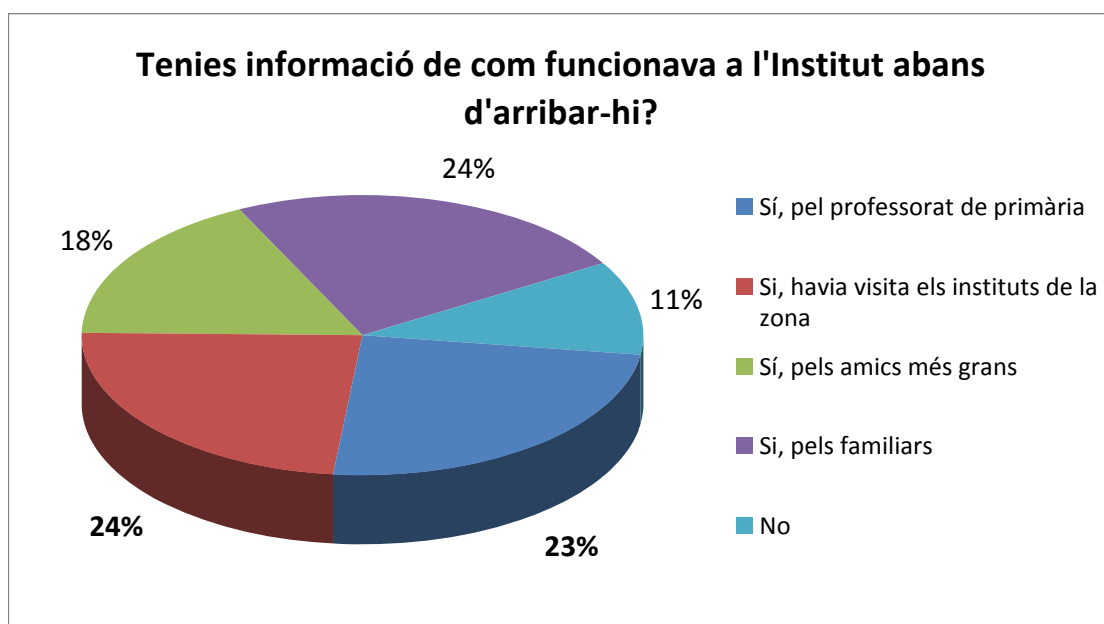
8.11. La seguretat

El qüestionari contemplava una única pregunta en relació a la seguretat: si se sentien segurs anant i tornant del centre. Pràcticament tres de quatre alumnes se senten sempre o gairebé sempre segurs anant i venint de l'escola i no s'observen diferències significatives en funció de l'edat o el sexe.

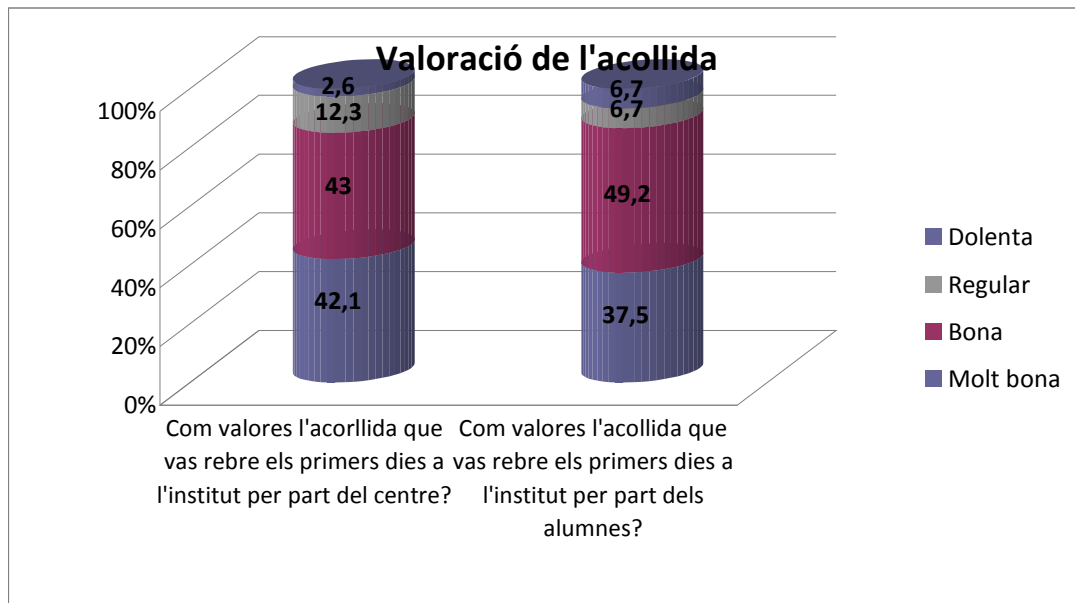

8.12. El trànsit a l'ESO

Aquest apartat té a veure amb com experimenten els infants el canvi de primària a ESO i, en conseqüència, les preguntes es restringien únicament als alumnes de secundària.

Només un de cada nou alumnes no disposava d'informació prèvia sobre l'Institut i cap de les fonts d'informació va tenir una importància hegemònica.

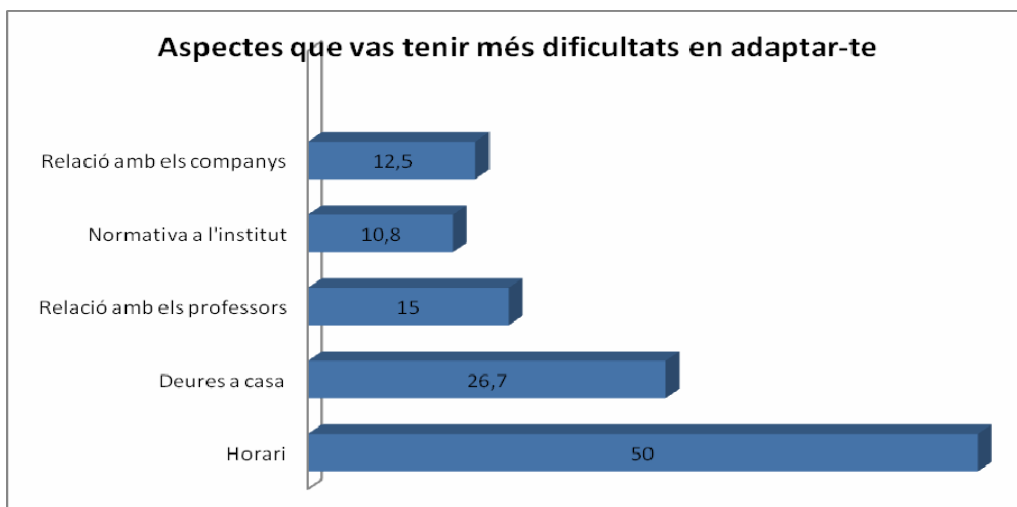

La gran majoria dels alumnes valora positivament l'acollida ja sigui per part del centre com dels alumnes.

S'observa una relació entre la valoració de l'acollida i el grau de seguretat en l'anar i tornar al centre. Entre els alumnes que manifesten que l'acollida va ser bona o molt bona només un 20,1% s'ha sentit alguna vegada insegur.

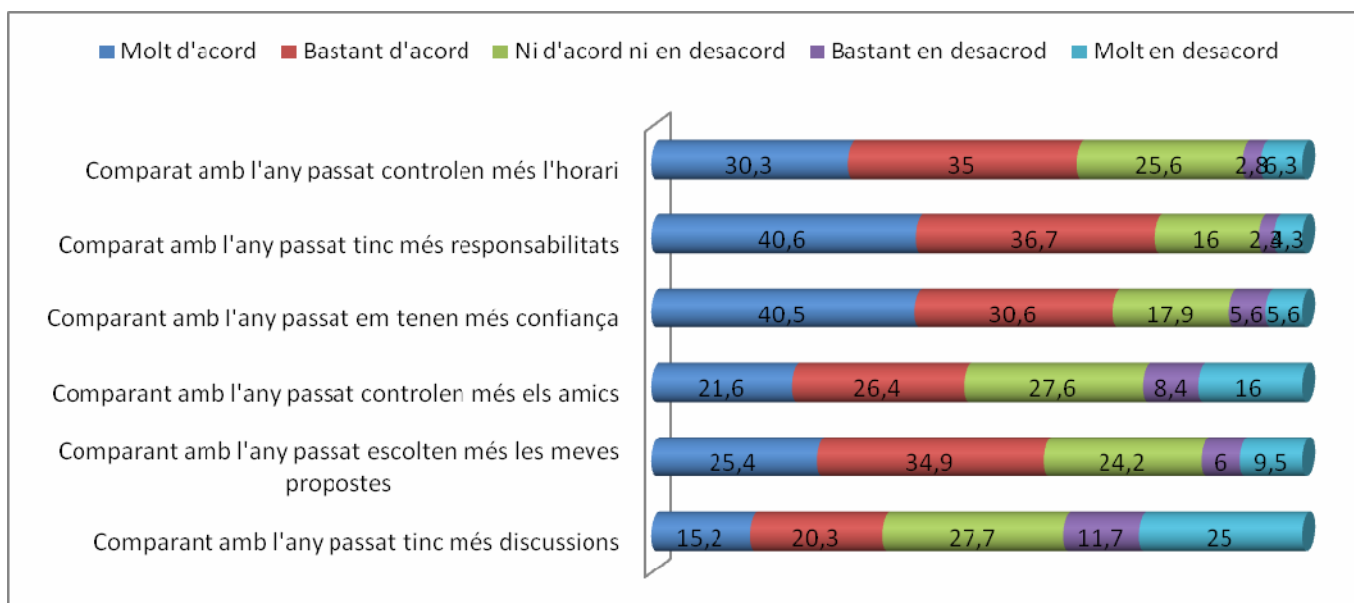
En canvi, entre els que no van tenir una bona acollida un 75% se senten en alguna ocasió insegurs.

Finalment, es preguntava per aquest apartat quines eren les qüestions en què havia tingut més dificultat en adaptar-se. Tenint en compte que es tractava d'una resposta múltiple els resultats són els següents:

8.13. Les relacions amb la família

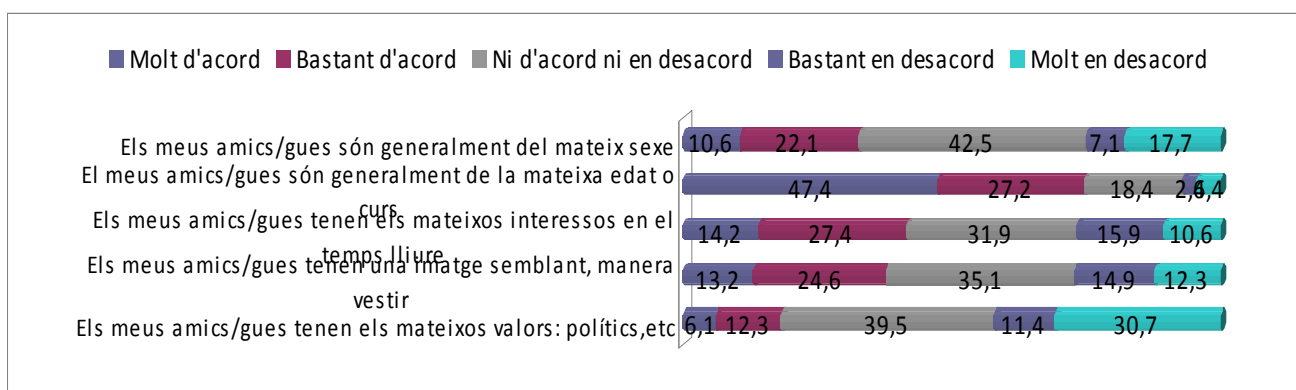
Aquest apartat recull l'opinió dels infants sobre la situació i l'evolució de les seves relacions amb els seus pares.

Els resultats indiquen una evolució correcta de les relacions entre els infants i els seus pares o, en tot cas, no es detecta una presència generalitzada de relacions conflictives. S'observen però algunes diferències interessants i ambdues tenen a veure amb la variable sexe. Així, les noies manifesten que els pares controlen més els seus amics i amigues que els nois, mentre que entre els nois les discussions amb els pares són més freqüents que entre les noies.

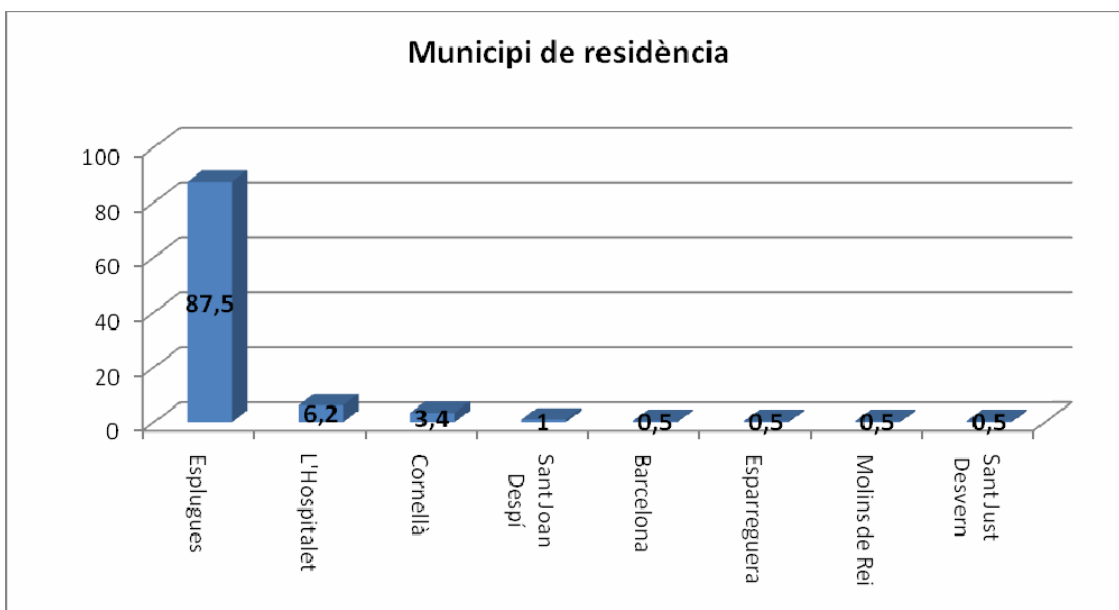
8.14. Les relacions amb les amistats

Els resultats indiquen que és l'edat o el curs el que determina de manera principal l'existència d'amics o amigues. No s'observa relació entre aquesta variable i altres tractades anteriorment.

8.15. El municipi de residència i la seva valoració

No tot l'alumnat resideix al municipi d'Esplugues. De fet, el 12,5% de l'alumnat enquestat afirma viure en un altre municipi. La distribució segons lloc de residència és la següent:

A continuació es preguntava als alumnes en quina mesura creuen que al municipi en què viuen actualment es viu millor, igual o pitjor que a la resta de Catalunya.

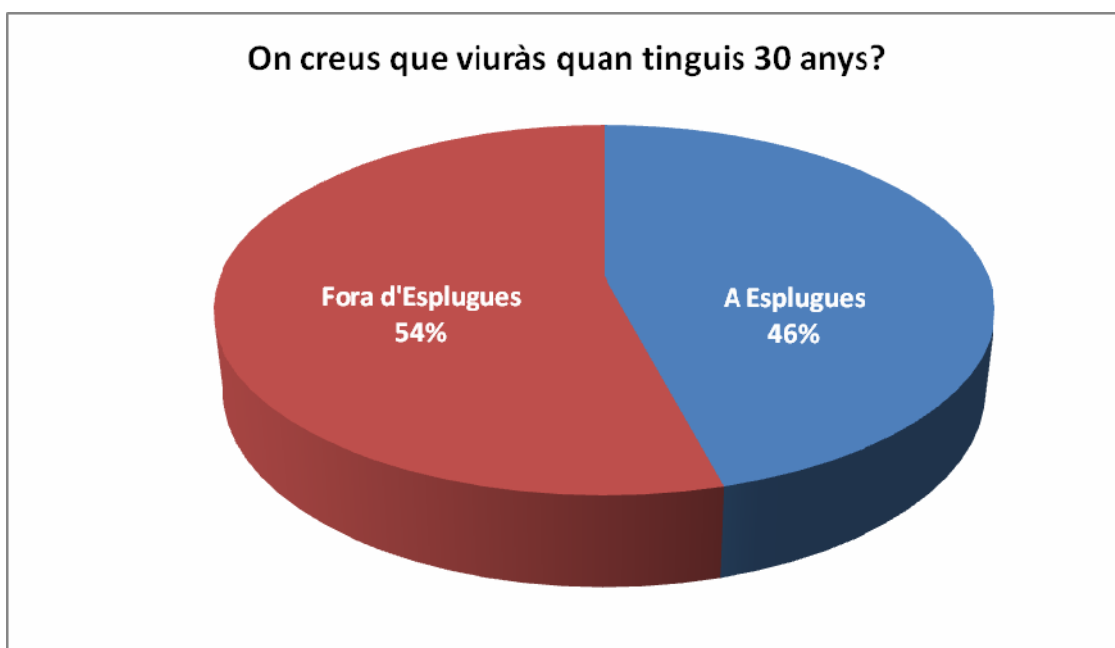
El 63% de l'alumnat creu que el lloc on viu té una qualitat de vida equivalent a la de la resta de Catalunya, el 25% millor, i tan sols el 12% pitjor.

8.16. El futur

Sobre les expectatives de futur el qüestionari contemplava dues preguntes relacionades amb la visió que tenia d'un mateix als 30 anys :on creu que viurà i en què es veu treballant.

8.16.1 Les expectatives de residència

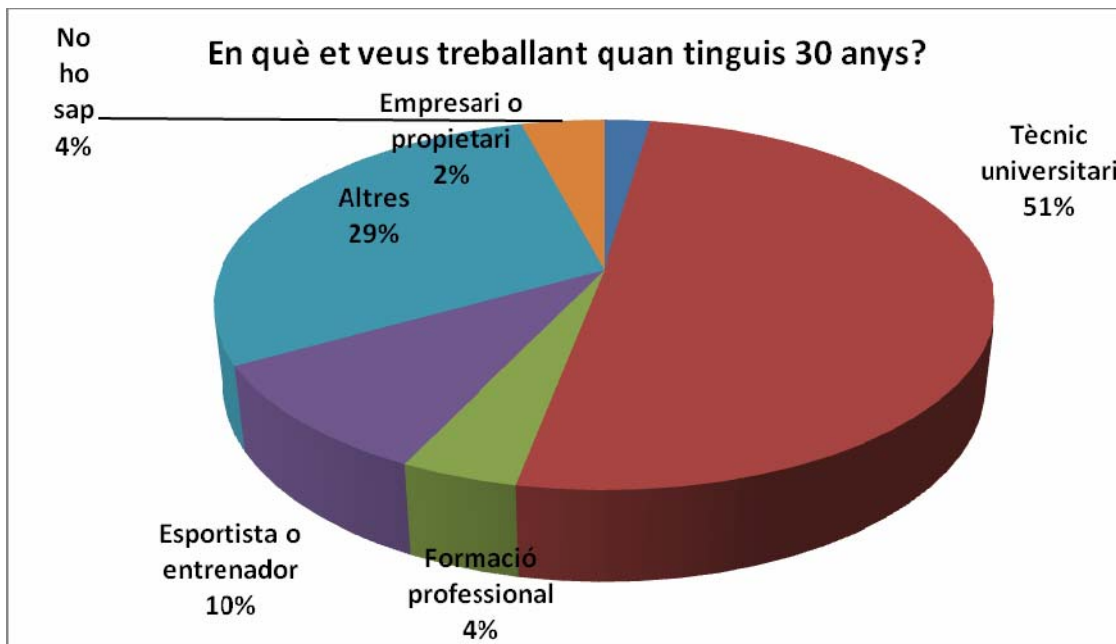
Hem preguntat exclusivament als que viuen a Esplugues on es veuen vivint quan tinguin 30 anys.

Els percentatges, en quant a les expectatives de residència són pràcticament equivalents. No s'observa una relació especial amb la resta de variables excepte en la variable de la seguretat. Ja que són els infants que se senten menys segurs venint o tornant de l'escola, aquells que es veuen vivint fora d'Esplugues en un futur.

8.16.2. Les expectatives d'una professió

Preguntats els infants sobre en què es veuen treballant quan tinguin 30 anys les respostes han estat molt similars entre la primària i la secundària i han oscil·lat entre diversos graus de desig.

Una mica més de la meitat pretenen exercir en professions que requereixin alguna titulació universitària. Entre les més recurrents trobem les de mestre (especialment a primària) veterinaris, periodistes, arquitectes.

8.17. Els suggeriments

A la finalització del qüestionari es demanava a l'infant si tenia algun suggeriment a fer a l'Ajuntament en relació a l'atenció a la infància. Un de cada 5 alumnes ha expressat algun suggeriment. Els resultats agrupats per àmbits temàtics han estat els següents:

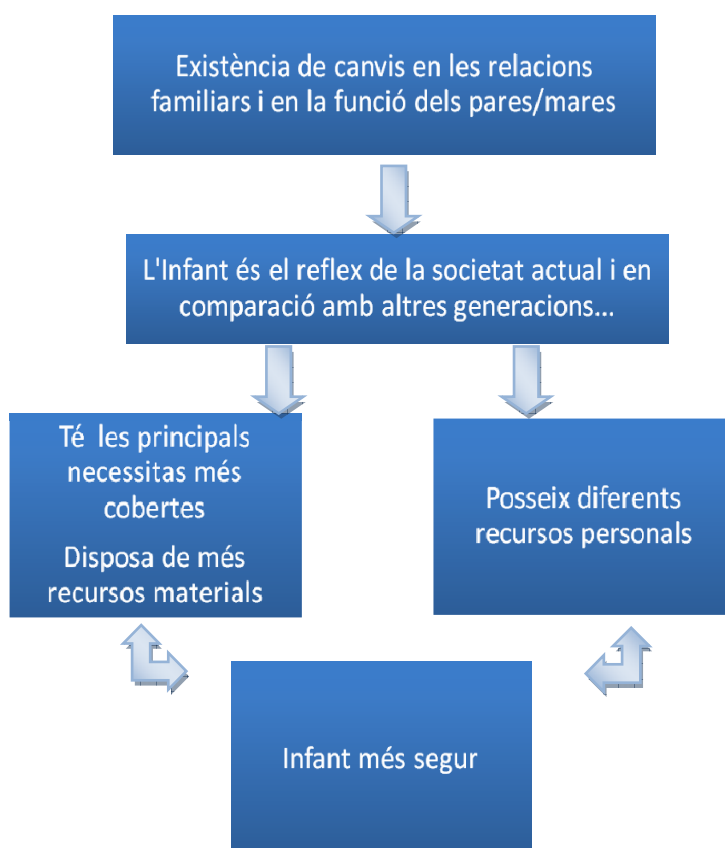
- Activitats i espais esportius: millores de les instal·lacions tant pel que fa a les activitats organitzades com a l'esport de lleure. (14 alumnes)
- Infraestructures i espais de lleure on estar i fer coses (11 alumnes)
- Espais de participació i escolta dels infants i adolescents. (9 alumnes)
- Millores en la seguretat (5 alumnes)
- Equipaments culturals coma ara biblioteca o cinema (4 alumnes)
- Informació sobre aspectes relacionats amb les drogues, el sexe i altres similars (4 alumnes)
- Ampliació dels horaris de vacances o avançament de l'horari de sortida (2 alumnes)
- Millora en la neteja dels carrers (2 alumnes)
- Crítica general a la situació actual (2 alumnes)
- Equipament de restauració ràpida (1 alumne)

9. L'opinió dels agents socials

L'opinió dels tècnics i agents socials s'ha registrat en base a la realització de 42 entrevistes a persones que intervenen en els diversos àmbits d'atenció a la infància i l'adolescència. Els temes tractats són:

- Consideracions generals sobre la infància i l'adolescència
- Principals canvis i reptes en l'atenció a la infància i l'adolescència
- Les prioritats i les preocupacions de les famílies respecte als seus fills i filles
- La situació dels recursos municipals adreçats a la infància i l'adolescència
- Els aspectes crítics que ha d'abordar el Pla

9.1. Consideracions generals sobre la infància i l'adolescència

9.2. Canvis i reptes

La inclusió social

- Com esdevé a la resta de la regió metropolitana, els canvis en els models familiars i l'arribada de població provinent d'altres cultures han provocat una **diversitat important de situacions i realitats familiars**. En alguns d'aquests casos, i amb el factor agreujant de la crisi econòmica, **han augmentat la presència d'entorns i conflictes familiars no idonis per al desenvolupament de l'infant**.
- La concentració de famílies immigrades en algunes zones, juntament amb famílies autòctones amb escassos recursos econòmics, fan pensar en la **necessitat de consolidar actuacions relacionades amb les necessitats d'ordre material com la prevenció de potencials problemes de convivència**.
- Finalment, pel que fa a les persones amb discapacitat cal dir que el municipi ofereix una bona mobilitat ja que la majoria dels carrers estan adaptats. Tot i així, **cal seguir potenciar els recursos necessaris per millorar la participació social dels infants i adolescents amb discapacitat**.

Els hàbits saludables

Tot i que de manera aclaparadora les principals necessitats bàsiques, i en especial l'alimentació i l'allotjament, estan resoltes, cal parar atenció en alguns hàbits que, a la societat actual, poden concórrer en situacions de risc:

- En primer lloc, s'observen **canvis importants en la dieta**. Com a conseqüència de múltiples factors d'origen econòmic, social i familiar els pares opten cada vegada més per no discutir en el tema del menjar i **donar prioritat a allò que agrada que allò que es necessita**. En ocasions això comporta dietes poc equilibrades i saludables.
- Hi ha una **gran tolerància en quant al consum d'alcohol** en la societat en general i entre els adolescents.
- Els darrers anys es constata un **consum creixent d'alcohol i del cannabis entre els adolescents**.
- Finalment, també s'observa cert **increment en el nombre d'embarassos** adolescents que continuen sent un fet constatable.

L'èxit formatiu

- Els canvis en els models familiars i les dificultats per conciliar la vida laboral i familiar produeix en molts casos una necessitat de **delegació de les funcions educatives en el sentit més ampli dels pares i mares vers l'escola**.
- Tanmateix, la societat demana a les escoles que desenvolupin una funció socialitzadora, i una funció de transmissió de coneixements, que cada vegada és més complexa.

- La introducció de la ESO i el que comporta que els nois i nois arribin a l'educació secundària abans i en surtin més tard, **ha incrementat els perfils dels alumnes i ha obligat a repensar els projectes educatius.**
- També cal tenir en compte **l'important arribada de població immigrada**, especialment en algunes escoles, la qual cosa encara ha afegit més factors de complexitat a la gestió educativa.
- Per aquest motiu, algunes persones consideren que l'infant necessita **passar més temps amb la família, i no només un temps de trànsit.** Tanmateix, creuen que el col·lectiu necessita acompanyament social, familiar i educatiu tant en la infància com en l'adolescència.

Un oci adequat a l'edat

Les dues principals característiques pel que fa a l'oci són l'increment, entre els infants i adolescents, de la velocitat de transició entre ocis infantils i juvenils. La segona és la digitalització d'aquest oci i les novetats que això comporta en els plans familiar, social i educatiu.

- El trànsit en les actituds infantils a adultes es molt ràpid. Es percep una certa tendència, en alguns casos, a la supressió de la pre-adolescència. Això es reflecteix clarament en les formes d'oci. El canvi en les maneres de transitar d'un tipus de temps lliure a un altre és notablement ràpid.
- A aquesta circumstància cal afegir-hi la influència de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. L'infant, tot i que virtualment pot estar en connexió amb altres joves físicament, resta a casa una important part del seu temps. Això afecta a certs canvis en les habilitats socials i les formes de relacionar-se dels infants i adolescents.

La prevenció de la seguretat

La seguretat que en aquest part del Pla es descriu, es focalitza en la seva dimensió preventiva. És a dir, es creu per part dels agents socials que la facilitació d'habilitats i recursos pels infants i joves, és l'eina més adient per prevenir estadis d'inseguretat en el seu propi futur personal i social.

- Alguns dels professionals que treballen directament amb menors i adolescents manifesten la necessitat d'implementar programes de prevenció de conductes agressives i evitar que esdevinguin en conductes de violència. En certs casos, uns límits poc marcats i la no tolerància a la frustració, poden excitar la sensació d'omnipotència i, a mesura que es va entrant en l'edat adulta, l'aterrament a la realitat comporta xocs i de vegades trastorns sobre els que és aconsellable intervenir.
- És en aquest sentit que **l'atenció preventiva socioeducativa i psicològica és fa més necessària** i més encara en entorns familiars no adequats i en situacions d'abús de substàncies tòxiques de manera continuada.

La prevenció de la violència masclista

- La influència i la visibilitat de la **violència de gènere en l'entorn familiar**, tot i produir-se de manera no generalitzada, **afecta de manera contundent el desenvolupament de l'infant** i eventualment, les seves pautes de relació futures.
- És en aquest context que algunes de les persones entrevistades assenyalen la conveniència de **conscienciar sobre la violència de gènere** i sobre la igualtat d'oportunitats des de les edats més joves.

9.3. Prioritats de les famílies

Bon estat de salut

És la **principal preocupació de les famílies**. A banda dels aspectes estrictament personals o genètics, les famílies presten atenció a diverses qüestions relatives a la salut.

- **L'alimentació, especialment en els més petits** i quan es produeix en recursos de primera infància adquireix una gran importància. Conforme **l'infant va creixent prenen rellevància la preocupació pels trastorns alimentaris** i també per la dieta ja sigui per la importància en ella mateixa o per motius relacionats amb la imatge.
- Cas a part mereix el **consum de tòxics** que, en el cas invers del rendiment escolar, és vist per les famílies
 - ✓ Directament com un problema de salut
 - ✓ Indirectament com un indicador de mal funcionament del procés de creixement i educatiu de l'infant

Entorn familiar i relacional estable i segur

- **Assegurar un entorn adequat** al creixement de l'infant esdevé una preocupació general de les famílies. Això implica **garantir un habitatge i uns ingressos suficients** per assegurar la satisfacció de totes les necessitats bàsiques dels infants.
- En aquest context, les preocupacions se centren en
 - ✓ El manteniment d'un treball que assegurï una via de percepció d'ingressos estables
 - ✓ La manca de conflictes familiars.
- En aquest context també adquireix una importància rellevant **totes aquelles variables que posin en perill el valor present de l'habitatge familiar**, ja que molt sovint és l'autèntic dipòsit dels valors i dels esforços econòmics de les famílies.
- A mesura que van creixent, l'infant selecciona més autònomament les seves relacions. Es per això que les famílies vetllen per la presència de "males companyies" i la influència de factors relacionals externs no desitjats sobre els infants.

Conciliació laboral – familiar satisfactòria

- Estar i fer coses amb els fills i filles continua sent una de les prioritats de les famílies. De vegades però els **horaris laborals de pares i mares són difícils de compaginar amb els horaris escolars** o amb les exigències d'acompanyament, i recollida de l'escola o de determinades activitats de lleure.
- En aquest sentit poder conciliar ambdós dimensions és un tema crucial per a les famílies i també pels tècnics ja que **quan existeixen dificultats per a la conciliació** la solució passa sovint per cercar recursos que puguin tenir cura de l'infant i això contribueix a la necessitat de delegació de funcions educatives en les institucions.

L'èxit escolar

- La importància d'uns bons resultats escolars té una doble satisfacció:
 - ✓ **Directament** la que genera **els resultats** en si mateixos
 - ✓ **Indirectament** l'èxit confirma la bonança del procés educatiu i **la manca significativa d'influència de cap amenaça** sobre el procés de creixement de l'infant ja sigui de salut o ambiental-relacional.

Confiança en els recursos públics

- El temps que els infants passen fora del seu domicili és possible per la **confiança de les famílies tenen en els recursos d'atenció i de promoció social**. La rellevància d'aquests recursos per les famílies, tant si són prestats directament o en fan la supervisió i control, es fonamenten en la seguretat dels seus infants i en la bonança dels processos d'atenció.
- Algunes famílies han mostrat a diversos recursos la **conveniència d'estar informats de les activitats culturals i de lleure** per poder-les prioritzar o discutir-les amb els fills.
- Creix la preocupació per la **distància en el coneixement**, habilitats i ús de determinades aplicacions i programes informàtics, especialment relacionats amb la informació compartida i les xarxes socials. Aquestes diferències provoquen una certa inquietud que se sustenta en no està suficientment al cas del que sap, coneix o es relaciona l'infant.

9.4 La situació dels recursos

- **Suficiència dels recursos existents:** les millores han d'orientar-se al desenvolupament i al treball en xarxa i no a la creació de nous recursos
- **Potència del teixit associatiu:** presència d'agents socials tan de tipus generalista com específic
- **Demanda de proactivitat en l'adolescència:** es percep la necessitat d'una intervenció de dinamització social o cultural amb adolescents en medi obert

- **Foment dels grups i de les escoles de pares i mares** per tal de millorar el coneixement de les noves famílies i de les tècniques i habilitats parentals
- **Rellevància de l'esport**, tant com productor d'hàbits saludables com a facilitador de la integració socials dels infants
- **Manteniment de serveis específics:** especialment els agents cívics, els projectes preventius que es desenvolupen a les escoles i són promoguts pels serveis socials i els Programes d'Activitats Educatives Complementàries als centres escolars
- **Nous serveis a valorar:** programes d'estudi assistit i de reforç escolar a les escoles i en algun cas, una unitat d'escolarització externa.
- **Xarxa de projectes de participació infantil:** bona valoració del Consell dels Infants i es considera necessària la seva dinamització.
- **Audiències públiques per als nois i noies:** bona valoració i es considera necessari dinamitzar el retorn als participants

10. L'opinió dels tècnics/ques municipals

A continuació es detallen els aspectes més rellevants dels resultats obtinguts arrel de les entrevistes realitzades als tècnics/ques municipals de les àrees d'Educació, Cultura, Joventut, Nova Ciutadania, Participació, Seguretat Ciutadana, Igualtat, Esports i Salut.

En relació al marc legal

L'integració de principis con els de la Convenció dels Infants es realitza de forma tàcita. Tanmateix, en ocasions i degut a la pròpia naturalesa del projecte, s'arriben a plasmar de forma expressa.

En relació a les coordinacions i el treball en xarxa

Pràcticament la totalitat dels tècnics i tècniques perceben com una oportunitat de millora els mecanismes d'informació entre departaments municipals, respecte als temes d'infància i adolescència. Es considera necessari en conseqüència, establir nous mecanismes de coordinació en l'àmbit de la infància i l'adolescència.

En relació a l'anàlisi i l'avaluació

L'avaluació i anàlisi existent és de caràcter quantitatiu, i en la majoria dels casos de caràcter finalista o de resultat. Es percep la necessitat d'impulsar més instruments d'avaluació qualitativa

En relació als coneixements dels Drets de la Infància i l'Adolescència

Existeixen projectes destinats específicament al coneixement dels drets de la infància i l'adolescència, pels departaments directament més afectats : atenció social, educació, seguretat ciutadana, joventut. També hi ha accions de divulgació dirigits a les escoles, les famílies i els infants i adolescents del nostre municipi.

En relació a la formació específica del personal

Tot i que es coneix l'oferta externa especialitzada en l'àmbit de la infància i l'adolescència, també es creu més eficient realitzar-la internament i de forma contextualitzada a les necessitats d'Esplugues. Gran part del personal opina que resultaria convenient el realitzar una formació d'actualització sobre els Drets dels Infants i els Adolescents. A títol particular també existeixen opcions formatives relacionades amb l'escolta activa o la comunicació amb els infants i joves.

En relació als pressupostos

Les àrees, tenen incloses les partides destinades a infància i adolescència en d'altres de caràcter més genèric. I consideren que destinar epígrafs diferenciats no faria millorar la dotació de les mateixes. Motiu pel qual pensen que no es necessari efectuar canvis en aquest aspecte.

En relació a la participació infantil

La promoció dels punts de vista dels infants i joves és un dels reptes més complexes de resoldre pels tècnics i tècniques. Pensen que el treball amb les famílies és possible, tot i que creuen que, de vegades, els resultats s'obtenen sobre les ja sensibilitzades. Algunes propostes, a fi d'impulsar la participació infantil, apunten a espais d'interrelació intergeneracional i interfamiliar, així com continuar en la línia de facilitar l'accés als mitjans de comunicació, de les propostes, formes de viure, i entendre el mon, dels infants i joves.

11. CERTIFICACIÓ CIUTATS AMIGUES DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA- UNICEF

L'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat té entre els seus objectius aconseguir el reconeixement de la Unicef com a ciutat amiga de la Infància i l'Adolescència. A continuació es presenta una anàlisi sobre el protocol a seguir per aconseguir la certificació com a Ciutat Amiga de la Infància i l'Adolescència d'UNICEF i la situació d'Esplugues a l'actualitat en relació als requeriments d'aquesta norma.

S'ha estructurat aquest apartat en quatre blocs:

1. Presentació
2. Requeriments d'UNICEF
3. Situació actual
4. Accions i temporització

Presentació

La promoció de la Convenció dels Drets dels Infants en l'àmbit de les entitats locals és la missió de la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància i l'Adolescència- UNICEF.

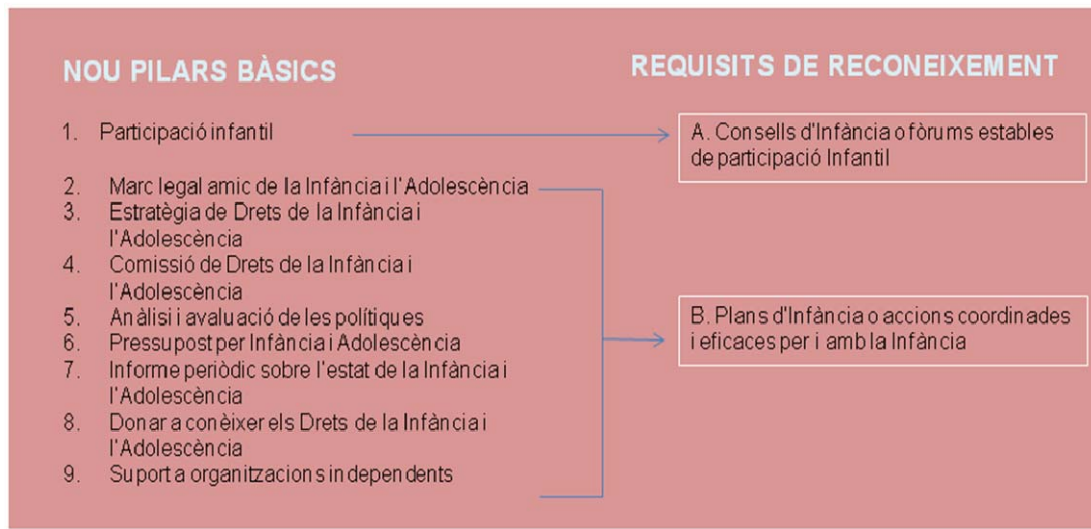
Una **Ciutat Amiga de la Infància i l'Adolescència** ha de garantir el dret de la Infància i l'Adolescència a:

- Influir sobre les decisions que es prenguin en el seu municipi.
- Expressar la seva opinió sobre el municipi que desitgen.
- Participar en la seva família, en la seva comunitat i en la vida social.
- Rebre serveis bàsics de salut, educació i protecció.
- Tenir accés a l'aigua potable i a serveis de neteja urbana adequats.
- Ser protegida de l'explotació, la violència i l'abús.
- Passejar segura pels carrers en les quals viu.
- Trobar-se amb els seus amics i jugar.
- Tenir espais verds amb vegetació i animals.
- Viure en un mediambient no contaminat.
- Participar en esdeveniments socials i culturals.

Ser un ciutadà igual als altres, amb accés a qualsevol servei, independentment del seu origen ètnic, religió, nivell econòmic, gènere o discapacitat.

Requeriments

Aquest any 2010 es presenta pel Comitè Espanyol d'UNICEF la III Convocatòria de Reconeixement. Cal dir que, de forma genèrica, l'esquema que es té present per poder prendre en consideració les candidatures és el següent:

Situació actual

Per tal de conèixer fins a quin grau s'està actualment assolint els requisits exigits per l'UNICEF, confrontarem aquests paràmetres amb allò que s'està fent actualment a Esplugues en l'àmbit de la Infància i l'Adolescència. Per això, s'haurà de distingir entre els requeriments i els criteris de valoració dels Plans Locals.

Els Requeriments són:

- A. Consells d'Infància o fóruns estables de participació Infantil
- B. Plans d'Infància o accions coordinades i eficaces per i amb la infància

Els Criteris de Valoració s'organitzen en famílies, a tall d'exemple es poden trobar:

- Característiques del Pla d'infància
- Legislació
- Diagnòstic
- Accions
- Avaluació
- Coordinació

A continuació es presenta un quadrant que pretén orientar quantitativa, i qualitativament, en quin punt es troben les polítiques municipals d'Esplugues vers la infància, confrontant-les amb els criteris per la valoració d'UNICEF i la puntuació que sobre els mateixos existeix.

CRITERIS DE VALORACIÓ		Accions Presents	Accions Futures	Valoració
DESCRIPCIÓ				Màxima
	El pla estratègic es dirigeix a la infància i adolescència	7		7
NÚMERO DE PLA				7
	Primer			
TEMPS D'EXECUCIÓ				7
	Quatre anys	3		
FRANJA EDAT DESTINATARIS PLA				7
	0-18 anys	7		
LEGISLACIÓ				31
	S'esmenta la Convenció dels Drets dels Infants com a marc	7		
	S'han elaborat i provat normes específiques		7	
NECESSITATS				14
	Es determinen a partir de la població i es consulta a la pròpia infància	7		
	Es descriu estadísticament la població d'interès	7		
ANY ACTUALITZACIÓ D'ADES DEMOGRÀFIQUES				147
	El mateix any o any anterior a l'aprovació del pla	7		
	Escolars			
	Sanitaris			
	Salut mental			
	Consum de substàncies			
	Oci i temps lliure			
	Discapacitats			
	Minories			
	Maltractament			
	VIH-SIDA			
	Laborals			
	Accidents			
	Adopció Internacional			
	Immigració	7		
	Família			
	Adopcions, tuteles i acolliments			
	Ajudes Socials			
	Menors Infractors			

RECOLLIDA D'INFORMACIÓ				28
	Es recull la informació sistemàticament	7		
OBJECTIUS				21
	S'estableixen objectius específics	7		
	Els objectius s'expressen en criteris i indicadors quantificables	7		
	S'estima la mida del grup objectiu	7		
ACCIONS				7
	El grup d'edat al que es dirigeixen les accions (0-18)	7		
(altre grup que inclou menors 18)				33
	Les accions cobreixen tota la infància	7		
	Es contempla d'interès superior del nen	7		
	S'assignen institucions responsables a les accions	7		
	Es descriuen els recursos humans necessaris	3		
	L'estructura material es defineix de manera adequada i suficient per a la mostra de les accions		3	
	Consten les entitats a les quals el pressupost es carrega/sol·licita		3	
	Consten les partides pressupostaries de les accions		3	
IMPLANTACIÓ				7
	Es segueix la temporalització fixada (existeixen memòries anuals)		7	

MESURES D'AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA				49
	Es proposa l'avaluació del pla	7		
Periodicitat	Anual		7	
	Es crea una institució o responsable del seguiment del pla		7	
	Existeixen Indicadors de seguiment		7	
	Existeixen indicadors d'avaluació de la implantació de les accions		3	
	Existeixen indicadors d'avaluació de l'eficàcia		7	
	Es proposa l'avaluació de qualitat pels usuaris		7	

ÀREES CONTEMPLADES				
Serveis socials	Generals	1		25
	Especialitzats	7		
	Emigració	7		
	Família	3		
	Escolarització	7		
Educació	Formal	7		28
	No Formal	7		
	Formació de pares i adults respecte a la infància	7		
Lleure	Lleure i temps lliure	7		42
	Medi Ambient	7		
	Informació pública, sensibilització	7		
Sanitat	Generals	7		35
	Pediatría Social	7		
	Alimentació	7		
Policial		3		3
Justícia				32
	Drets de la infància	7		
	Celebren el dia de la infància	3		
	Organització social y ONG's	8		
	Laboral/ Ocupació	3		
PROGRAMES				119
	S'inclou una metodologia d'intervenció a l'establiment del Programa	7		
	D'educació en els Drets de la Infància	7		
	D'educació per a la Salut	7		
	Lleure i temps lliure	7		
	Educació no sexista	7		
	Participació	7		
	Educació Ambiental	7		
	Educació Física/Esports	7		
	Es mesuren o avaluen els programes	7		
	Periodicitat de l'avaluació anual	7		

ACCIONS PER GRUPS I CONDUCTES DE RISC				113
	Inserció laboral d'adolescents	7		
	Menors en acollida, adopció i tutela		1	
	Menors maltractats		7	
	Menors amb dificultats socials (pobresa)	7		
	Fracàs i absentisme escolar	7		
	Immigrants	7		
	Menors estrangers no acompanyats		3	
	Consums de substàncies tòxiques	7		
	Famílies monoparentals i ruptura familiar		7	
	Discapacitats		7	
	Menors i trànsit	7		
	Infants amb necessitats especials	7		
AJUNTAMENT				
Regidoria Responsable Area Infància	Serveis Socials	1		25
	Habitants menors de 18 anys	7		
	El Pla té una comissió de coordinació		1	
	Existeixen altres plans estratègics	1		
	Pressupost assignat al pla d'infància		7	
Numero de Regidors a la comissió de Coordinació	4 o més regidors		7	7
Regidories que Elaboren i gestionen el Pla	Totes	7		14
	Existeix una comissió de drets de la infància		7	
Numero de tècnics de la comissió de Coordinació	8 o més tècnics		7	7
Freqüència de reunió de la comissió	Mínim 2 cops any		7	7
RECURSOS PER A LA INFÀNCIA				56
	Compta amb algun servei específic de pediatria	7		
	Compta amb llars d'infants municipals	7		
	Compta amb espais de Joc Infantil dins el casc urbà	7		
	Compta amb programes de formació per als professionals		7	
	Compta amb programes d'investigació sobre d'infància		7	
	Es realitzen informes periòdics de seguiments de la infància		7	
CONSELL D'INFÀNCIA				35
	Està constituït i amb reglament	7		
Franges d'edat dels components	A partir de 6 anys	7		
Freqüència de reunió	Un cop l'any	1		
	Les persones que coordinen el Consell d'Infants són membres de l'Ajuntament	7		
		442	201	
	PUNTUACIÓ TOTAL		643	1035

12. EL PLA D'ACCIÓ: INTRODUCCIÓ

Dins d'aquest apartat, es presenten, ordenadament, aquelles accions que s'han definit com a prioritàries per l'Ajuntament d'Esplugues en l'àmbit de la Infància i l'Adolescència.

Un Pla requereix, dins de la seva estructura interna, de la presència d'una part, estrictament operativa, que defineixi quines accions són necessàries realitzar per la consecució dels objectius generals expressats en el seu si.

En el present document, aquestes accions aniran, en tot cas, en coherència plena amb els principis rectors del Pla Director per la Infància i l'Adolescència del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya, a saber:

- Promoure els drets de la infància, reforçar la seva defensa i garantir-ne el compliment.
- Perseguir l'equitat i la igualtat d'oportunitats i la reducció de desigualtats.
- Prioritzar i potenciar la prevenció i les intervencions precoces.
- Promoure l'atenció integral i el suport a les famílies.
- Assegurar la proximitat en la promoció, l'atenció i les prestacions de serveis adreçats als infants i adolescents.
- Assegurar les intervencions transversals i l'actuació en xarxa.
- Enfortir la protecció dels infants i adolescents en situació de risc social i de desemparament.

El Pla d'acció s'estructura en 5 eixos de treball que tenen a veure amb aquells exposats pel Departament d'Acció Social amb Ciutadania de la Generalitat de Catalunya dins el Pla Director per a la Infància i l'Adolescència:

- Promoció d'entorns favorables al creixement equilibrat i saludable
- Accés al coneixement i transició al treball
- Prevenció d'un entorn segur
- Participació i integració activa a la comunitat
- Reforç i consolidació del sistema

Per cada àmbit es fixen als objectius a assolir i s'agrupen les accions en tres grups:

- Accions o programes que actualment ja s'estan desenvolupant
- Accions o programes de millora
- Accions orientades a assolir en les màximes condicions possibles el reconeixement d'UNICEF per a Esplugues com a Ciutat Amiga de la Infància i l'Adolescència

12.1 Àmbit 1: promoció d'entorns favorables al creixement equilibrat i saludable

Objectius

- Ampliar les alternatives de conciliació familiar-laboral en el marc de la responsabilitat municipal
- Seguir avançant en la millora de l'estat de salut dels infants
- Incrementar la pràctica esportiva dels adolescents i en especial de les noies

Accions i programes en desenvolupament

- PAEC
- Salut i Escoles
- Agents de Salut
- Supervisió menús escolars
- Consell de Salut
- Setmana de la Salut
- Jornada Escolar de Salut
- Esport i Salut
- Cap infant sense saber nedar
- Escoles, campus i casals esportius
- Casals d'estiu
- Minuts menuts
- Créixer amb tu
- Dinàmiques per a mares/pares i fills/es adolescents
- Servei educatiu d'atenció domiciliària
- Ajuts econòmics per a menjador escolar
- Ajuts econòmics- Educació especial i psicològic
- Ajuts econòmics- Serveis culturals, esportius i de lleure
- Ajuts econòmics per a l'assistència a llars d'infants municipals
- Ajuts econòmics per a menjador llars d'infants municipals
- Suport a entitats educatives en el lleure
- Accions preventives violència de gènere
- Patis Oberts
- Integració de menors en recursos socioeducatius del municipi
- Protocol d'actuacions per prevenir i atendre la mutilació genital femenina

Accions i programes per la millora

- Projecte de suport a la conciliació laboral familiar
- Projecte de dinamització social o d'atenció socioeducativa en medi obert per a adolescents i joves
- Valorar la conveniència d'una Unitat d'Escolarització Compartida
- Valorar la creació d'un programa dirigit a millorar les relacions pares, mares i fills i filles.
- Projecte per les famílies d'acompanyament i millora en l'educació, i comprensió, dels seus fills i filles.

Accions i programes per la certificació en Ciutats Amigues de la Infància i l'Adolescència

- Focalitzar l'atenció dels serveis d'atenció familiar en les famílies monoparentals i en les situacions de ruptura familiar

- Ampliar l'abast dels programes dirigits a infants i adolescents amb discapacitat.

12.2 Àmbit 2. Accés al coneixement i transició al treball

Objectius

- Incrementar el % d'infants que superen amb èxit l'ESO
- Assegurar la no discriminació en l'accés a les noves tecnologies de la informació
- Mantenir i millorar l'adaptació del trànsit de primària a secundària
- Facilitar l'accés dels adolescents que ho desitgin al món laboral

Accions i programes en desenvolupament

- Assessories, aules d'estudi i de noves tecnologies, espais de trobada, Recrea't jove! i tallers (Espai Jove Remolí)
- Punt d'Informació Juvenil
- Cursos i tallers (Casal Cultural Robert Brillas)
- Escola Municipal de Música
- Diversitat curricular a secundària
- Tast de cicles formatius a secundària
- Orientació i acompanyament després de l'ESO
- Projecte d'integració en Casals a persones amb discapacitat
- Cursos ocupacionals (de 16 a 64 anys)
- Xerrades professionals
- Trajectòria formativo-professional per a joves
- Programa d'alfabetització digital intergeneracional
- Activitats de medi ambient i civisme
- Escoles i tallers d'art (ceràmica, pintura i dibuix)
- Casals musicals d'estiu
- Nascuts per llegir
- Activitats educatives de biblioteca
- Formació a persones nouvingudes (Can Vidalet)
- Projecte Educatiu de Ciutat
- Formació contra l'esclatxa digital

Accions i programes per la millora

- Projecte de reforç escolar
- Projecte per l'ús racional i adequat de les TIC

Accions i programes per la certificació en Ciutats Amigues de la Infància i l'Adolescència

12.3 Àmbit 3. Prevenció d'un entorn segur

Objectius

- Mantenir i millorar el sentiment de seguretat dels infants en l'anar i el tornar a escola
- Intensificar la dinamització social i comunitària per disminuir els riscos de conflictivitat
- Millorar la detecció, la prevenció i notificació de situacions de risc i de maltractaments
- Millorar la salut pública i la protecció de la salut

Accions i programes en desenvolupament

- Prevenció de drogues a l'escola
- Control sanitari dels sorrals dels patis escolars
- Prevenció de plagues
- Inspeccions tècnic-sanitàries a cuines, menjadors de centres educatius i parcs públics
- Mostreig i anàlisi bacteriològic en centres educatius
- Patis oberts a les escoles
- Agent tutor
- Prevenció, detecció i tractament dels problemes d'adaptació escolar
- Commutació de sancions administratives, per treballs en benefici de la Comunitat
- Dinàmiques per a mares/pares i fills/es adolescents
- Ajuts econòmics- Suport a l'habitatge de lloguer
- Accions de Prevenció i Detecció de situacions de risc social en la Infància i l'Adolescència des dels Serveis Socials Bàsics.
- Protocol control Absentisme Escolar
- Camins escolars a Can Vidalet
- L'Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació
- Programa de Seguretat Vial
- Educació per la tinença responsable d'animals de companyia
- Circuit d'Acollida de nouvinguts
- Servei de mediació Ciutadana

Accions i programes per la millora

- Projecte de potenciació de l'ús dels espais ,i els equipaments públics, de caràcter cultural, educatiu i esportiu.

Accions i programes per la certificació en Ciutats Amigues de la Infància i l'Adolescència

- Consolidar un sistema integral de detecció de riscos
- Conèixer les necessitats de les famílies i els menors en acollida, adopció i tutela
- Establir un protocol per l'atenció de menors maltractats

12.4 Àmbit 4. Participació i integració activa a la comunitat

Objectius

- Incrementar el grau de coneixement dels infants respecte els Drets de l'Infant i l'Adolescent
- Incrementar la participació activa dels infants en la dinàmica pròpia de la ciutat

Accions i programes en desenvolupament

- De marxa amb l'esport
- Programa de suport a les activitats lúdiques d'estiu
- Esport en edat escolar
- Esport per a tothom
- Esport i moviment associatiu
- Baixaventura
- Audiències públiques per a nens i noies
- Consell d'Infants
- Activitats d'entitats per al foment de la cultura a l'escola
- Concurs de dibuix de comerç just a educació primària
- Festa de les Rodes
- Xerrades i tallers sobre l'esport escolar
- Suport a les entitats sense ànim de lucre del municipi
- Procés participatiu del Pla de Millora del barri de Can Vidalet
- Grups participatius de l'Espai Remolí

Accions i programes per la millora

- Elaborar una Guia de suport a les famílies, en format web, de manera que les famílies i els infants puguin accedir , a partir de la mateixa web municipal, a la informació dels recursos existents en tots els àmbits.
- Ampliar les accions de formació i de sensibilització dels Drets dels Infants als primers curs d'ESO.
- Valorar la creació de xarxes de desenvolupament de l'entorn.
- Normalitzar la inclusió dels menor amb discapacitat dins l'oferta de serveis presents i futurs.

Accions i programes per la certificació en Ciutats Amigues de la Infància i l'Adolescència

- Establir un programa de col·laboració amb les entitats que tinguin relació amb la Infància i l'Adolescència.

12.5 Àmbit 5. Reforç i consolidació dels mecanismes locals d'atenció a la infància i l'adolescència

Objectius

- Incrementar el coneixement i l'actualitat de la situació de la infància a Esplugues
- Incrementar la capacitat professional per atendre aquest col·lectiu poblacional
- Adaptar la planificació com el mètode en el disseny de les polítiques públiques a la infància i l'adolescència a Catalunya
- Optimitzar l'oferta del catàleg de serveis destinats a la infància i l'adolescència
- Promoure sistemes de qualitat en les polítiques relacionades amb la infància i l'adolescència i les seves famílies
- Participar del coneixement i la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència
- Col·laborar en la Implantació d'un sistema d'informació i avaluació de polítiques, serveis i recursos a la infància i l'adolescència
- Participar en les polítiques de suport i de capacitat professional que donin resposta a les necessitats de cobertura
- Impulsar el treball, i la coordinació, de forma inter-departamental

Accions i programes en desenvolupament

- Formació continuada en salut pels professionals del món educatiu
- Verificar o incloure a la planificació dels serveis socials les respostes específiques a les necessitats materials i relacionals de les famílies.
- Anàlisi del perfil de les demandes i dels recursos adreçats a la infància detectats des de les diverses àrees de l'Ajuntament d'Esplugues

Accions i programes per la millora

- Establir un grup de seguiment del Pla, format per tècnics de les diverses àrees implicades, per tal d'assegurar la planificació, i coordinació adequada, i compartida, de les accions.
- Observatori sobre la infància. Promoure un sistema integrat de coneixement sobre la situació de la Infància i Adolescència al municipi que inclogui:
 - Enquesta sobre la situació de la infància als centres educatius
 - Establir el mapa de processos d'atenció a la infància al municipi especificant la distribució de les funcions professionals
 - Estendre l'ús d'enquestes de satisfacció dels usuaris dels recursos d'atenció a la infància i a les famílies
 - Estendre l'ús d'indicadors de eficiència i eficàcia en els recursos d'atenció a la infància i a les famílies.
 - Creació d'una Taula d'Infància
 - Adaptació de l'estructura i funcions del Consell dels Infants, al Consell Nacional d'Infància i Adolescència de Catalunya.
 - Formar a l'equip tècnic de l'Ajuntament d'Esplugues en matèria de participació infantil.

Accions i programes per la certificació en Ciutats Amigues de la Infància i l'Adolescència

- Elaboració de normativa específica per l'àmbit de la Infància i l'Adolescència
- Definir de forma detallada l'estructura material necessària per la posada en marxa de les accions
- Concretar les aportacions econòmiques municipals relacionades amb les accions del Pla
- Complir amb la temporització que es fixi per cadascuna de les accions
- Creació d'un òrgan responsable del seguiment, avaluació i actualització del Pla
- Implantar un sistema d'avaluació periòdic i sistemàtic del Pla
- Valorar la viabilitat d'establir convenis de col·laboració intermunicipals.
- Impulsar la difusió del Pla
- Constituir una comissió dels Drets de la Infància i l'Adolescència
- Redactar un programa de formació en Drets de la Infància i l'Adolescència pels professionals de l'Ajuntament en el que hi figurin totes les àrees implicades en l'atenció a la infància.

13. Seguiment i avaluació del Pla

Aquest capítol té per principal objectiu descriure els mecanismes dels quals es dota el Pla per actualitzar-se i revisar-ne l'execució. A tal efecte s'estableixen les següents instàncies i espais:

- **Direcció del Pla:** formada per Regidor o Regidora de l'Àrea responsable de la seva execució, el Cap o la Cap de l'Àrea corresponent, el responsable o la responsable de Serveis Socials i el tècnic o la tècnica d'infància de l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat. Té l'objectiu de vetllar pel compliment del Pla i assegurar que els recursos disponibles són els adequats per la seva execució.
- **Grup Promotor:** format per la Direcció del Pla més un o una representant de cada àrea implicada en la seva execució. Té per principal funció la coordinació tècnica en l'execució del Pla i el foment dels espais de programació i revisió conjunta entre tots els departaments implicats
- **Grups de consulta:** es defineixen tres espais de consulta
 - ✓ **Agents socials i operadors dels recursos d'atenció a la infància al municipi.** Aquest grup podrà encabir-se en el Consell de Participació dels Serveis Socials de l'Ajuntament d'Esplugues ja directament o mitjançant una comissió sectorial. La direcció del Pla podrà establir altres espais discrecionals de consulta amb els seus integrants
 - ✓ **Consell dels infants i audiències públiques:** segons el reglament vigent, seran convocades per l'Alcaldia i tenen per principal objectiu establir un contacte directe i recollir, debatre i resoldre les opinions i les expectatives dels infants del municipi.
- **Temporització:** La vigència del Pla és de 4 anys. El grup promotor elaborarà un informe anual de revisió del Pla.